

ala rızgari

İRAN VE İRAK'TAKİ
OLAYLAR ÜZERİNE

DİCLE Yayınları: 2

" İran ve Irak yurtsever güçlerinin sömürgeci devletlerle olan ilişkilerine gelince... hareketimiz 1979-80 de gerek İran ve gerekse Irak üzerine çıkardığı broşürlerde bu ilişkilerden söz etmiş ve ilgili güçleri eleştirmiş; Bu ilişkilerin kuşku ve titizlikle izlendiğini belirtmiştir.....

"(hareketimiz) geçen süreç içinde de adı geçen devletlerle kurulan ve kurulacak ilişkiler üzerinde oldukça kafa yormuştur, araştırma yapmıştır. Şimdi bu ilişkilere baktığımızda, genellikle, ilişki içinde olan güçler üç 'kategori' içinde bu ilişkilerini sürdürmektedirler. Bir kısım hareketler, bu devletlerin aralarında varolan çelişkilerden yararlanarak kendi mücadelelerinin güçlendirilmesi için bir takım olanaklar yaratma tavrında olan ve bu ilişkileri esas ve kalıcı bir kaynak olarak görmeyenler.

İkincisi, ilişki içine girip zamanla her şeyleri ile bu devletlerin maşası durumuna giren ve onların istemleri doğrultusunda hareket eden güçler.

Üçüncüsü, Bizzat bu devletlerin oluşturup ortalığa sürdüğü hareketler vardır. Ki zaten onlar tartışmamız dışındadır.....

İkinci kategori içine giren hareketler de sözkonusu olmuştur. Örneğin: Irak KDP, İran ile olan ilişkileri sonucu (başka konularda da çelişmeleri sözkonusu idi) İran Yurtsever güçlerine (karşı) İran ile birlikte savaşmış ve bu güçlerin elinden bazı alanların alınmasına neden olmuştur.

Birinci gruptakilerine gelince; Bu hareketler bu güne kadar gerekçelerini şöyle koymaktalar; ve bu gerekçelerini yalanlayan somut bir gelişme henüz sözkonusu olmamıştır. Yine de bütün bunlar bizim bu ilişkilere teorik bir kılıf bularak, bu ilişkilere dayanarak mücadelenin başarıya ulaşabileceğini iddia etme yanlılığına itibar edilemez. Ve dün söylediğimiz gibi, Kürdistan karşı ortak çıkarları olan sömürgeci devletlerin kendi aralarındaki çıkar çatışmaları sonucu Kürt yurtsever örgütlerine karşı gösterdikleri 'tolerans' geçicidir. Uzun vadede, Kürt hareketlerini başarıya götürecek yararları elde edemeyecekleri açıktır. "

(Hareketimizdeki Gelişmeler Üzerine)

Dicle Y. Sh.64-65

İRAN ve İRAK'TAKİ GELİŞMELER ÜZERİNE
BİR DEĞERLENDİRME

I

İran ve Irak'taki gelişmeler, -özellikle Kürdistan parçalarında- kendine has orijinalite içinde boyutlanarak, hergün "yeni" bir biçimde seyretmektedir. Elbetteki dış görünüşü ile "yeni biçimler"le yansıyan bu iniş ve çıkışlar aslında bir yanıyla İran ve Irak Kürdistanındaki ulusal demokratik mücadelenin dün'den bu yana içinde taşıdığı, geliştirip büyüttüğü temel stratejik, taktik ve programatik anlayışların yansımalarıdır. Yine, bölgede, genel ve temel meselelerde dünden bu yana çizilen statukoculuğun sınırları içinde, devrimci-demokratik güçlerin hareket etmesinin bir sonucudur. Kürdistan'daki bu gelişme ve değişmelerin, özel olarak tüm Kürdistan'ı ve genel olarak bölgedeki duruma etkisi gözönüne alındığı zaman, Bölge devrimci-demokratik ve sosyalist hareketinin karşı-karşıya olduğu tehlikeleri sezmek mümkündür.

Kürdistan'ın bu iki parçasında yıllardır devam eden silahlı mücadele ve bu mücadele sürecinde olagelen gelişmeler, kitlelerin bu sıcak savaş içinde yöneldikleri hedef ve istekler, bölge devletlerinin durumları; Onların bu "baş belası" savaş karşısındaki program ve planları, Kürdistan dışında -bölge ve dünyada- olagelen gelişmelerin bu ulusal demokratik savaş üzerindeki etkileri v.b. uzun bir değerlendirme ve tahlili gerektirecek bir merhalededir.

Kürdistan'ın bu iki parçasında devam eden silahlı mücadelenin birçok yönü -özellikle iç bağlantıları, sınıfsal ayrışmalar, tarihsel iç çatışmalar, siyasal örgütlenmeler- çok kaba çizgileri ile bilinebilir durumda olması, burdaki gelişmelere yaklaşımında kaba çizgilerde kalmasına neden oluyor. Tabii, böyle olunduğu sürece de; doğru, devrimci ve bilimsel bir değerlendirme ve tavır konulamıyor. Buna bağlı olarak emekçi sınıf ve tabakaların çıkarlarını gözeten politika tespiti ve bu anlamda siyasi çalimeyi yönlendirmek, elbetteki o oranda da zordur. Ama buna rağmen direnmek, doğruları öne çıkarmak (varolan yanlışların "doğru olduğu" görüşü egemen olmasına ve güncel geçici gelişmeler bu yanı güçlendirmesine rağmen) doğru olanın, geleceği açımlayıcı olanın devrimi ilerletecek olanın tekrarlanması, ısrarla tekrarlanması da zorunluluk olduğunu belirtelim.

Bu gün İran ve Irak Kürdistan'ındaki ulusal ve yurtsever güçler arasındaki çatışmalar doruk noktasına varmış haldedir. Kürdistanı biraz bilenler için, bu çatışmaların üç-beş günlük zaman içinde olagelen olayların sonuçları olmadığına şük. Ama Orta-doğu ve özellikle Kürdistanlı siyasetlerin çoğunda bilinen bir şey vardırki; O da, sonuçlarla uğraşmaktır. Yani meydana gelen sonuç ve en son olay hangisi ise onun

..//...

etrafında dönüp doluşup birşeyler tekrarlamakla yetinmek. Tabii bu sadece varolan karmaşa ve kısır döngüyü daha da derinleştiriyor. Bu sığ anlayış kitlelere birşeyler gösterme yerine onları sersemleştiriyor. Heleki kendi kafaları ile değil, başkalarının kafaları ile "düşünen"ler de ortalıkta ve revaçta ise, bu durumda bilinen -ama görülmek istenmeyen- gerçekleri de yeniden öne çıkarmak ta gerekir.

İran ve Irak Kürdistanındaki iç çatışmalar devam ediyor. Bu çatışmalar genişliyebilir. Çatışmalar içine devletler-fili olarak-girebilir Kürdistan ulusal hareketi, sürdürdüğü silahlı mücadeleyi terk etme ile karşı-karşıya gelebilir. Kürdistan'ın ulusal mücadele tarihine yeni ihanetler yazma ile karşı karşıya kalınabilir. Yaşadığımız şu evre tüm bunlara gebe dir. Bunların önünü almak, gelen tehlikelere karşı gerekli tedbirleri almak; tek tek her hareketin gücünü aşan bir noktadadır. Ancak bölgedeki tüm yurtsever, devrimci ilerici ve sosyalist güçlerin ortak çabası ve çalışmalarını birçok tehlikenin önünü alabilecektir. Bu bağlamda soruna eğilmek ve oynamak istenen oyunlara karşı sesiz kalmamak dayatan bir görev.

Dedikki bu bölgede henüz iç çatışmalar durulmuş değil. Bu nedenle (detay sorunlarla, yan ürünlerle ilgili) henüz son söz söylenmedi. Ayrıca bu kaygan zeminde söylenme durumunda da değildir. Çünkü, bu belki yaratılmak istenen BİLİNÇ BULANIKLIĞI' nı dahada geliştirecektir. O nedenle, öncelikle, Kürdistan'da habire "yeniden tekerrür eden" bu durumun bazı temel nedenlerine inmek ve gelişmeleri o noktalardan ele alıp değerlendirmek gerekiyor.

Bazı çarpışmalarla ilgili bölgeden gelen haberler çoğu kesin olmayan ve çatışma içindeki tarafların aktardıklarıdır. Elbetteki çatışan tarafların verdiği bilgilerde subjektif yanlar ağır basıyor. Hatta bazıları, olmayan şeyleri olmuş gibi gösterme çabası içindeler, tarafların olanlarla ilgili söylediklerinden öte; esas ciddiye alınması gereken ve değerlendirilmesi gereken BU GÜÇLERİN ŞİMDİ NE YAPMAYI DÜŞÜNDÜKLERİ ve NASIL YAPACAKLARI'dır. ESAS OLARAK BUNUN ÜZERİNDE DURULMALIDIR. Yoksa olayların akışına kapılarak her olayı "öğrenci heyecanı" ile ele almak, söylenmesi ve yapılması gerekenleri geri plana iter. Yine eskimiş koyu kurnazlıkları ve burjuva diplomasinin karikatürlüğü ile de bir yerlere varılamıyacağını bilmek, kavramak gerekir. Bu güçlerin çoğu dostlarımız müttefiklerimizdir, "Dostlarımızı incitmeyelim, dar günde yanlarında olalım" gibi içi boşaltılmış lafları gerekçe yaparak söylemesi gerekenleri söylememek, takınılması gereken tavırları takınmamak; o "dost, müttefik" dediklerimize belki kısa günde yararlı olabilir. Fakat uzun vade de -onu yanlış yolda tervik anlamında- o "dost" dediğimizin kaybedeceğini görmek gerekir.

İran, Irak ve Kürdistan'daki bu gelişmeler karşısında; Kürdistanlı

ve bölge ilerici devrimci hareketleri 'yeni bir sınavla' karşı karşıya-
dırlar. Bu 'sınav' bütünüyle olmazsa bile, belli yanlarıyla birçok ha-
reketin sınıfsal ve siyasal tercihlerini gün ışığına çıkaracaktır.
Tezlerdeki ve ilkelerdeki kararsızlık ve kararlılığı gösterecektir.
Bu olay ve gelişmeler, aynı zamanda, Kürdistan'daki gerici güçlerin
yeni manevra ve oyunları karşısında kimin nereye kadar, ne için bun-
larla kendi arasına sınırlar çizdiğini bir kere daha ortaya çıkar-
acaktır. Bu sorunlar bu yazımızın konusu değildir. Ama bunlar da iler-
de ele alınması, değerlendirilmesi ve sonuçlara varılması için göz-
ardı edilecek kıstaslar olmamalıdır.

Kürdistan'daki bu iç çatışmalar en son genişleyerek Irak genelinde
mücadele eden siyasi güçleride bünyesine almış durumdadır. Açıkta-
ki Irak Komünist Partisinin de çatışmaların içine çekilmesi ve çatış-
maların bu oranda yaygınlık kazanması, olayı daha da boyutlandır-
dığı gibi, burdaki gelişmelerin geçmişini bilmeyenler için mesele da-
ha da karmaşık hale geldi. Ve bazıları için, dünden bu yana bilinen
buzı doğrularında savunulması karşısında, yaratılan tereddütler, aç-
mazları çoğaltmış durumdadır. Bu açmazları aşmanın tek yolu, çatışan
tüm tarafların tavır ve politikalarının önyargısız ve her yanıya
ele alınarak kritiğinin yapılmasıdır. Yoksa bu "arap saçına dönmüş"
karmaşayı daha da derinleştirmiş oluruz.

II

Bölgemizde emperyalizmin ve bölge gericiliğinin çıkarları mer-
kezinde ortaya sürülen, planlanan tertip ve saldırılar; İran ve Irak
devletleri arasındaki savaşın devam ettirilmesi çelişkinin giderek kes-
kinleştirilmesi ve Kürdistan halkının ulusal demokratik mücadelesi-
nin ve genel olarak İran ve Irak'taki devrimci-demokrat hareketin
bastırılması düzeyinde devam ettirilmektedir.

Bu gelişmeler, Türkiye'de faşist cuntanın yönetime getirilmesi,
Filistin ulusal kurtuluş hareketinin yokedilmesi eylemlerinin uzantı-
sı gelişmelerle iç-içe ve birbirine bağlı olarak yürütülen bir çalış-
madır. Filistin ulusal kurtuluş hareketine karşı, geçen yıl başlatılan
saldırı ve siyonistlerle emperyalistlerin kendi lehlerine oluşturdu-
ları yeni dengenin ardından, emperyalistlerin ve bölge gericilerinin
saldırı ve planlarının ağırlık noktasını Kürdistan'a kaydıracakları bi-
linebilir bir durumdaydı.

1-İran ve Irak savaşının Dünü-Bugünü

Eylül 1980 tarihlerinde, İran ve Irak devletleri arasında savaş
patlak verdi. Bu savaş o günden bu yana, zaman zaman yavaşlayarak, zaman
zaman da şiddetlenerek devam etti. Bu savaş İran ve Irak'ta emekçi halk-
ların kırılmasını ve toplumsal dinamiklerin ve üretici güçlerin im-

ha edilmesini, ekonomik yapının, sanayi merkezlerinin yok edilmesini tirmandırdı, geliştirdi. Son günlerde de İran ve Irak arasındaki savaş belli bir ivme kazandı. Son dönemlerdeki saldırılar ise, özellikle İran ve Irak yönetimlerinin birbirilerini yıkmaya düzeyinde devam ettirilmek isteniyor.

İran ve Irak savaşında, binlerce emekçi katledildi. Aslında, İran ve Irak devletlerinin verdikleri resmi rakamlara göre, şimdiye dek İran ve Irak nüfusunun yarısından fazlasının yok edilmiş olması gerekir. Tabii ki, bu rakamların propaganda amacıyla abartılmış bilgiler olduğu açık. Buna rağmen, binlerce emekçinin katledilmesi inkar edilmez bir gerçektir.

İran ve Irak devletleri arasındaki savaş: Irak'ın, İran'da Şah'ın sonrasında ortaya çıkan kargaşadan yararlanarak, Cezayir Anlaşması (1975) sonucunda kaybettiklerini geri almak, bununlada kalmayarak; Arap halkının yaşadığı ve petrol bakımından zengin olan bölgeyi işgal ederek, kendi işgalci ve ilhakçı emellerini gerçekleştirmek merkezinde ortaya çıktı.

Diğer yanda, İran devleti ve ayettullahları, yaratmaya çalıştıkları yeni gelenekçi, çağdaş ideoloji ve İslam'ın çıkarlarını bölge çapında gerçekleştirmek için; Irak'ta eski tarihlerden bu yana varolan, örgütlülük düzeyi güçlü olan ve Şii'lerin büyük bir kesimini etkisi altına alan İslam hareketi vasıtasıyla (Parti Dava), Irak'ta bir İslam Cumhuriyeti'ni kurma emelleriyle bu savaşın temellerini oluşturmaya başladı. Her iki sömürgeci ve gerici devletin çıkarlarının bu ortak paydalarında savaş patlak verdi.

Irak askeri güçleri, İran topraklarının bir kesimini (Arap halkının yaşadığı bölgeyi) işgal etti. Irak'ın işgal eylemi belli bir dönem devam etti. Daha sonraki tarihlerde, İran devletinin hazırladığı saldırılar sonucunda, aşamalı olarak Irak devleti işgal ettiği toprakları boşaltmaya başladı. Bu aşamada, gerici-sömürgeci Irak devleti, İranla anlaşmaya varmak istediysede; İran devletinin ileri sürdüğü ağır şartlar bu anlaşmanın gerçekleşmesini engelledi. Çünkü, Humeyni yönetimi: Saddam Hüseyin yönetiminin yıkılması, Saddam'ın yargılanması için, kendilerine teslim edilmesi, Irak'ta bir İslam Cumhuriyeti'nin kurulması ve Irak'ın büyük bir savaş tazminatını ödemesi karşılığında anlaşmaya oturacağını belirtti. Irak devleti bu şartları kabul etmedi. Bu aşamada, birçok devlet bu sorunun anlaşmayla sonuçlandırılmasını istediyselerde, bunu başaramadılar. Savaş devam etti.

Eylül 1980 tarihlerinde, İran ve Irak devletleri arasında ortaya çıkan ve Ortadoğu'da ezilen halklarımızın tümen kaderini ilgilendiren

diren bu sorunda, politikamız; Ortadoğu halklarının, dünya halklarının ve uluslararası işçi sınıfı hareketinin çıkarları açısından tayin edildi. Bu savaşın haksız bir savaş olduğu belirlendi. Bu savaşa karşı; İran ve Irak'ta bütün milletlerden emekçilerin, komünistlerin, devrimci-demokratların ve yurtseverlerin mücadele etmeleri gerektiğini tereddütsüzce ileri sürdük. Bu konuda, uluslararası durumdan dolayı; ayrıca İran ve Irak devletlerinin sınıfsal karakterini yanlış yere koyan siyasal eğilimlerin doğal sonucu olarak, bu savaşa karşı belirlenen ve belirlenecek olan yanlış anlayışlara dikkat çekilmiştir. Ayrıca, bu savaşın son bulmasının ürünlerinden biri olacak olan, Kürdistan ulusal hareketinin bastırılması plân ve programlarının da değerlendirme dışı bırakılmadan; devrimci, yurtsever güçlerin duyarlı olmaları gerektiğine de işaret edilmiştir.

Çünkü, İran ve Irak devletleri arasında savaş patlak verdiği zaman; İran ve Irak Kürdistan'ında yükselen ve gelişen bir silahlı mücadele sözkonusuydu. İran ve Irak'taki toplumsal, ulusal muhalefetin sınırları burada aşmaktaydı. İran'da ve Irak'ta bütün milletlerden emekçilerin devrimci demokratik mücadelesi silahlı bir mücadele düzeyine gelmişti. Bundan dolayı da, gerek Irak'ta ve gerekse İran'da yurtsever, devrimci-demokratik hareketlerin tavrı objektif olarak, bu devletlerden birinin tavrının yanına düştü.

Irak'taki devrimci-demokratik güçlerin, Irak gerici-sömürgeci yönetimine karşı mücadele tavrı, İran'ın çıkarlarıyla ortak bir payda oluşturdu. İran'daki devrimci-demokratik güçlerin İran dinci-gerici ve sömürgeci yönetimine karşı mücadelesi, Irak'ın çıkarlarıyla ortak bir payda oluşturdu. Bu noktada, zaten daha önceki tarihlerde Irak veya İran yönetimi ile ilişkili olan güçlerin bu ilişkilerini daha ileri düzeye çıkarması sözkonusu oldu. Diğer yanda, Irak ve İran yönetimleri ile ilişkisi olmayan yurtsever, devrimci-demokratik güçler; ya kendileri İran veya Irak devletiyle ilişki içine girdiler. Ya da İran ve Irak devletleri, birbirilerinin bünyesindeki muhalefet güçleriyle; kendi anlayışları, çıkarları ve de ilişki kurdukları güçlerin sınıfsal konumlarına uygun olarak ilişkiler geliştirdiler. Örneğin: Irak yönetimi, İran'daki muhalefet güçlerinin kendisiyle ilişki kurmasını, kayda şarta bağlamadan (!) ilan etti. Bu ilanın sonucunda, o güne dek Irak yönetimiyle ilişki kurmayan birçok güç, o evrede Irak yönetimi ile ilişkiler geliştirdiler.

İran ve Irak devletleri arasında savaşın patlak vermesinden sonra, bu savaşla ilgili olarak bölgemiz ve dünya çapında genel bir sallaşma olayı görüldü. Eğilimlerden ağır basan; Humeyni'nin desteklenmesi ve Irak yönetiminin yıkılmasıydı. Bundan dolayı da, İran bünyesinde varolan devrimci-demokrat, yurtsever silahlı muhalefetin ya tüm-

den silah bırakmasını istediler, ya da muhalefet güçlerinin Humeyni yönetimi ile, her hal ve şartta anlaşmasını hem açık ve hem de üstü örtülü olarak savundular. Bu düşüncelere uygun olarakta, gerek Kürdistan'daki ulusal demokratik muhalefete ve gerekse İran genelindeki devrimci-demokratik muhalefete karşı tavırlar belirlediler. Bu düşüncelere kaynaklık eden temel neden: Humeyni yönetiminin, "anti-emperyalist oluşu, dünya ilerici, devrimci ve sosyalist güçlerinin yanında yer almasının büyük bir olanak olduğuna" dayanmaktaydı. Bu bir yanılgı ve devrimin asıl, tayin edici dinamiklerini gerici Humeyni yönetimine feda etmekte ve neticede de öyle oldu. Çünkü, ne Humeyni yönetimi devrimci demokratik güçlerle anlaştı ve onlara yaklaşım gösterdi. Ne de ilerici, devrimci ve sosyalist dünya cephesinde yer aldı. Tersine, anti-komünizmi ve şovenizmi körükledi, güçlendirdi ve derinleştirdi.

Bunun yanındaki en doğru tavır: İran ve Irak'taki devrimci-demokratik ve yurtsever güçlerin iç devrimci savaşı derinleştirmeleriydi.

Sonuç olarak: İran ve Irak savaşının patlak verdiği dönemlerde, her iki devletin birbirilerini yıkma merkezinde devam eden savaş; günümüzde bununla birlikte öne çıkan durum; her iki sömürgeci devletin bünyesindeki yurtsever, devrimci-demokratik muhalefetin bastırılmasının şartlarının olgunlaştırılması ve bu işin sonuna yaklaşmasının tehlikelerinin belirlenmiş olmasıdır.

2-İran ve Irak devletleri arasındaki çelişkiden yurtsever, devrimci-demokratik güçlerin yararlanması ne demektir? Sonuçları ne oldu?

İran ve Irak savaşının patlak vermesinden sonra, İran ve Irak devletlerinin birbirilerinin bünyesinde varolan ve silahlı mücadele düzeyinde olan muhalefet güçlerinden yararlanması ne kadar doğal bir süreç içinde gündeme gelmişse ve bunun gereği olarak, bu devletler muhalefet güçleriyle ilişkiler geliştirmişse; muhalefet güçlerinin bu çelişkilerden yararlanması kadar doğal ve doğru bir şey olamazdı.

Çünkü, devrimci hareket ve özellikle de işçi sınıfı hareketi, egemen sınıflar arasındaki gelişmelerden ve egemen sınıflar tarafından yönetilen devletler arasındaki çelişkilerden yararlanmak, bu çelişkileri emekçi halk hareketi için kullanmak durumundadırlar. Hele ki, egemen sınıflar ve bu egemen sınıfların yönettiği devletler arasındaki çelişkiler silahlı bir düzeye çıkmışsa, bu daha büyük bir önem taşır. Fakat bu tavrın, devrimci bir çizgiye yürütülmesi ve emekçi halklarımızın düşmanı olan her iki güce teslim olmaması, gerici uzlaşma göstermemesi çizgisinde ele alınmalıydı. Fakat bazı güçler, bunu beceremediler, yeni ihanetlerin temellerini oluşturmaya başladılar.

Yani, İran ve Irak'taki yurtsever, devrimci-demokratik güçler kendi devletleri bünyesinde devrimci iç savaşını geliştirmeleri gerekirdi. Bu yapılamadı. Tersine, gerici uzlaşmalar, toplumsal muhalefetin tümünün olmazsa bile, büyük bir kesiminin dağıtılması, toplumsal muhalefet güçlerinin İran ve Irak'ta birbirilerine karşı savaş açmaları, İran devleti başta olmak üzere (bugün durum bu, yarın diğer yanında gelişmesi imkan dahilindedir) gerici güçlerin desteği ile gündeme geldi. Buna yurtsever, devrimci-demokratik güçlerin yanlısları da eklenince günümüzde vahim bir tablo ortaya çıkmış oldu.

İran'da:

1981 yılında, merkezi yönetim ile Halkın Mücahidleri arasında çelişki keskinleşti, çatışmalar silahlı düzeye sıçradı. Yönetimin kendi arasındaki çelişkiler derinleşti, yönetimdeki güçler birbirilerine karşı fiili olarak saldırıya başladılar, birbirilerini yoketme temelinde bir kavga gündeme geldi.

Beni Sadr, cumhurbaşkanlığını bıraktı, yönetimi direkt karşı aldı. Kısa bir dönem sonra, İran'ı terkederek İran dışına çıktı. Yurt dışında da Humeyni yönetimine karşı mücadele geliştirdi, muhalefet güçlerinin birleşmesi için uğraşlarını yoğunlaştırdı. Yapılan çalışmalar sonucunda, başta Beni Sadr ve Halkın Mücahidleri olmak üzere, daha sonra İran KDP'nin de katılımıyla bir "Milli Cephe" oluşturulma yoluna gidildi. Diğer güçler (Halkın Fedaileri-Ekaliyet, İran Kürdistanı Devrimci emekçiler örgütü -Komela-, Peykar); Beni Sadr'dan dolayı bu cepheye katılmadılar, bu cepheyi karşı aldılar. Çünkü, bu güçler Beni Sadr'ı, Humeyni yönetiminin yaptıklarına ortak görüyorlardı ve ayrıca Beni Sadr'ın Batı emperyalizminin taraftarı olduğunu ileri sürüyorlardı. Bu ileri sürülen görüşlerin doğruluğu da açıktır.

Kürdistan'daki ulusal demokratik muhalefete; geneldeki muhalefetin, özellikle Beni Sadr ve Halkın Mücahidlerinin muhalefetinin katılmasıyla da Humeyni yönetiminin varlığı ve yokluğu tartışma gündemine girdi. Bütün güçler, Humeyni yönetiminin yıkılışının yakın olduğunu konusunda görüş birliği içindeydiler. Fakat, Halkın Mücahidlerinin bireysel terörizmi tırmandırması, muhalefeti halk kitlelerinden soyutladı, Humeyni gerici-sömürgeci yönetiminin büyük saldırılar hazırlamasına gerekçe hazırladı. Humeyni yönetiminin büyük saldırıları sonucunda, 1981 yılının üç aylık süresi içinde 4000 (dört bin) ilerici, devrimci ve yurtsever idam edildi. Bu idam edilenlerin 250'e yakını kadındı. Bununlada kalınmadı, saldırılar tırmandırıldı, devlet terörü üst düzeye çıkarıldı. Bir çok ilerici, devrimci örgüt çökertildi. Halkın Mücahidleri önderliğinin büyük bir kesimini kaybetti, etkinliğini yitirdi. PEYKAR, önderliğini hepsine yakınına kaybetti. Bu /sonun rucu olarak örgüt çökertildi. Halkın Fedaileri arasında, İran-İrak

savaşından sonra ortaya çıkan bölünme sonucunda; çoğunluğu oluşturan kesim, devlet politikasının yanında yer aldı, "vatan savunması" görüşüne sarıldı, Azınlık kesimi, askeri ve siyasi etkinliğini kaybetti. İran çahına karşı gelişen toplumsal muhalefetin içinde etkin olan, itibarı olan o "kocaman örgüt" erime ile karşı-karşıya kaldı.

Böylece, sıra İran Kürdistan'ındaki ulusal demokratik hareketin ve güçlerin çökertilmesine geldi. Fakat, devlet bu konuda tek başına bu işin üstesinden gelemeyeceğini, daha önceki saldırılarının sonucunda bütün çıplaklığıyla görmüştü. Bundan dolayı da, yeni yöntemlere başvurdu. Bu arada kendisi ile ilişkili olan, Irak yönetimine karşı tavır içinde olan, mücadele eden Iraklı ve Irak Kürdistanındaki örgütlerle bu sorunu çözme yoluna gitti. Bu konuda da, Irak Kürdistan'ın da kendisine ulusal hareketim diyen, tarihi geçmişi açısından zaten gerici uzlaşmaları tescil edilen ve giderek 1975'te teslimiyeti açığa çıkan bir güç; Irak KDP bu fonksiyonu yerine getirmeye başladı. Bütün bunlar yapılırken, yurtseverlik ve hatta sosyalizm adına yapıldı ve yapılmak istendi. Sosyalistim diyenlerin bir kesiminde bunları böylece kabul ettiler, bağırlarına bastılar; onlarla ittifaklar yapmaktan, ilişkiler geliştirmekten ve hatta cephelerde birlikte "mücadeleye" devam etmektен geri kalmadılar.

1981 yılının ağustos ayında İran devleti; Tirgever-Mergever ve Soma Bradost bölgesinde nüfuz sahibi olan "kongrê çar" grubu (x) ve Irak KDP'nin desteğini alarak bu bölgedeki İran Kürdistanı yurtsever güçlerine saldırı. Pêşmergenin denetiminde bulunan, Türkiye ve Irak Kürdistan'ına sınır teşkil eden bu koca bölge boşaltıldı, İran sömürgecilerine teslim edildi. Bu savaşta devletin üstünlük sağlamasında, Irak KDP belirleyici bir rol oynadı.

Yine aynı dönemde, İran yönetimi ile ilişkili olan ve İran gerici sömürgeci yönetimi için bu gerici fonksiyonu yüklenmeyen güçlerle İran devleti arasındaki ilişkiler giderek gerginleşmeye ve daha ileri aşamalarda ilişkilerin kesilmesine varıldı. Kürdistan Yurtsever Birliği bu güçlerdendir. İran devleti ile KYB'nin ilişkilerinin kesilmesinin ötesinde, KYB'nin İran'daki sorumluları ve taraftarları tutuklandı.

(x)-Gruba Kongreyê Çar (Dördüncü Kongre Grubu); İran KDP'nin 4.cü (1979) Kongresinden sonra partiden ayrılan ve asıl KDP'nin kendileri olduğunu iddia eden Gani Blûryan önderliğindeki gruptur. G.Blûryan ve arkadaşları İran Kürdistan'ındaki silahlı mücadeleye karşı çıkıyorlar ve Kürt halkının haklarının barışçı yollarla alınabileceğini savunmaktadırlar. Ancak bugüne kadar, tüm devlet yancaşı çaba ve politikalarına karşın; Humeyni yönetimi bunlara sadece İran şehirlerinde dolaşmaktan, oturmaktan ve Kürdistanlı yurtseverlere saldırmaktan başka bir hak tanımış değildir. Onların bu yanlış politikaları, kitleler içinde varolan sınırlı etkinliklerini de yok etmiştir.

İran Kürdistan'ındaki ulusal demokratik harekete yönelik bu saldırılar bu noktada durmadı, devam etti. Bu saldırılar, 1982 yılında daha şiddetli ve hızlı bir çizgi izledi. Birçok bölgeler, yine Irak KDP'nin desteğinde, İran Kürdistanı yurtsever güçlerinin elinden alınarak, devletin sofrasına sunuldu.

İrak'ta:

Savaş sonrasında, Irak devleti daha hızlı bir şekilde emperyalizmin yanına kaymaya başladı. Sözde varolan anti-emperyalist konumu tümünden ortadan kalktı. Bölgemizdeki tüm ilerici, devrimci ve yurtsever güçleri karşısına aldı. Ekonomik ve siyasal bunalım derinleşti. İrak Kürdistan'ında varolan ve silahlı düzeyde devam eden devrimci-demokrat ve yurtsever hareket görünürde bir genişleme ve atılım içine girdi. Savaşın ortaya çıkardığı devletler arası çelişkiden, devrimci-demokrat ve yurtsever güçler çok yanlı yararlanmak istediler. Fakat bu çelişkilerden gereğince yararlanılmadığı ve tersine, bu çelişkilerden yararlanma politikasının toplumsal ve siyasal muhalefetin dar boğazlara girmesinin aracı haline geldiği, son dönemlerde ortaya çıkan gelişmelerin gösterdiği bir durumdur.

İrak'ta savaşın başlamasından sonra, yani 1980 yılının sonlarında; Irak KDP hariç tüm devrimci-demokrat ve yurtsever güçler cepheleştiler. Fakat bu geniş cepheleşmenin akabinde, kısa bir süre sonra; IKP, Irak Kürdistanı Sosyalist Partisi ve Irak KDP'nin kendi aralarında tekrarlı cepheleşmeleri üzerine, daha önce oluşturulan cephe Irak KP ve Irak Kürdistanı Sosyalist Partisi ile ilişkilerini askıya aldı ve sorunun çözülmesi için, belli bir zaman için ortak çalışmalara ara verildi. (x). Fakat bu süre içinde, yapılan tartışmalar, bu ilişkilerin olumlu çizgide gelişmesini ve sorunun çözümünü sağlayamadı. Bu durum giderek güçler arasındaki ilişkilerin kesilmesini ve çelişkilerin keskinleşmesini sağladı. Giderek bu çelişkiler mevzi çatışmalara dönüştü. Bu çatışmalarda onlarca pêşmerge katledildi. Bu durum, yığınlar içinde, zaten 1975'lerden sonra varolan; ulusal demokratik ve genel devrimci demokratik mücadelenin gelişmesi ile ortadan kalkmaya yüz tutan güvensizlikte derinleşmeye devam etti. Bütün güçler birbirilerine kuşku ile bakmaya, bir araya gelmemeye ve birbirilerine karşı düşmanlığı körüklemeye başladılar. 1981'in sonlarında Kürdistan'daki güçler büyük bir savaşa tutuşmanın eşiğine geldiler, yer yer de aralarında çatışmalar çıktı. Fakat, bölgemizin bir kısım duyarlı devrimci-demokratik ve sosyalist güçlerinin yoğun çabaları ile/çatışmalar engellendi.

(x)-Bu konuda geniş bilgi için, Rızgariya Kurdistan'ın 12.ci, Mart 1981 sayısına bakınız.

Bu çalışmalar sonucunda, giderek güçler arasında yakınlaşmalar başladı. Bu yakınlaşmalar, yeni ve dönemsel ittifaklarla sonuçlandı. Örneğin: 1982'nin ortalarında, önce KYB ile İKP arasında bir askeri ve siyasi ittifak için anlaşmaya varıldı. Ve yine bu çalışmalar sonucu, uzun yıllardır aralarında çatışmalar olan KYB ile Irak KDP askeri ittifaklar oluşturdular. Askeri ittifaklarının en önemli şartlarını şöylece sıralam/^{sk}mümkündür: a) Bu güçler, biribirilerinin "egemenliği" altında olan alanlarda askeri, siyasi ve örgütsel çalışma yapabilecekler. b) Biribirilerine müdahale etmeyecekler, çatışmayacaklar. Bu askeri ittifaklarını daha ileri düzeydeki siyasi ittifaklara ulaştırmak için uğraş gösterecekler. c) Kürdistan'ın diğer parçalarındaki (özellikle İran Kürdistan'ın da) ulusal demokratik mücadeleye müdahale edilmeyecek, tersine yardım edilecek. Yardım edilmiyorsa, o mücadelenin önüne engeller çıkarılmayacak. d) Irak KDP, İran ve İran Kürdistan'ından çekilecek. Irak KDP yöneticileri Irak Kürdistanına yerleşecekler.

Fakat, üzerinde anlaşmaya varılan şartlar yerine getirilmediği için, bu güçler arasında gerçekleşen askeri ittifak yürümedi. Tersine bu güçler arasındaki ilişkiler olumsuzlaşmaya başladı. Ama belli bir dış güçlerinde (Filistin, Libya, Suriye) müdahalesi ile, bu ilişkiler olumlulaşmaya başladı. Bu ilişkilerin ileri ittifak düzeyine çıkarılacağı; 6 Şubat 1983 günü Libya'nın Trablus şehrinde yayınlanan ve 19 örgütün imzasını taşıyan bildiri ile açıklandı.

Irak Kürdistanındaki güçler arasındaki ilişkilere tarihi olarak bakıldığında zaman, bu ittifakların kolayca başe gitmeyeceği ilk elden yaptığımız bir tesbitti. Fakat bütün bunlara rağmen ve orta yerde bir gariplik varken, bu durum tarafımızdan ileri bir adım olarak değerlendirildi. Bu adımın gerçekte yerine oturması için çaba sarfetmenin bir görev olduğunu açık bir şekilde kabul etmekteydik. Fakat biz, bu ittifakın iktidar sorununu ve güçler arasındaki bütün sorunları çözümleneceği konusunda bir iyimserlik taşı mıyorduk. Ama, hiç olmazsa, belli ölçülerde de olsa, yurtsever güçler arasındaki ilişkilerin olumlulaşmasına hizmet edecekti, belli sorunların çözümlenmesini sağlayacaktı ve çatışmaların geçici de olsa, derinleşmesini engellemiş olacaktı..

Sonuç olarak, Trablus'taki açıklama sonucunda atılması gereken adımlar atılmadı, atılamadı. Irak Komünist Partisi belli gerekçelerle (Irak Kürdistan'ında ve Irak'ta mücadele eden örgütler arasında bir cepheleşme olmazsa, bunun dışındaki örgütlerle cepheleşmeyecekleri v.b.), Trablus'ta yapılan açıklamalardan sonra başlatılan çalışmaların belli bir noktasında çalışmalardan çekildi. Diğer siyasi güçler, cephe doğrultusundaki çalışmalarını geliştirdiler. Program ve tüzük

çalışmalarını belli bir aşamaya getirdiler. Program ve tüzüğün yayımlanmasına karar verme aşamasında, Irak KDP yetkilisi, programın imzalanması için süre talebinde bulunuyor. Bize göre bunun ne anlama geldiği açıktı; Birilerinin (İran'ın) onayını alması gerekirdi. İşte, birilerinin onay vermesi aşamasında, Irak Kürdistan'ında güçler arasında çatışmalar gündeme geldi. İran Kürdistan'ında son verilmesi gereken çatışmalar (İran KDP, Irak KDP arasında) ileri düzeylere çıkarıldı.

Güney ve Doğu Kürdistan'da:

Güney Kürdistan'da Kürdistan Yurtsever Birliği ile Irak KDP ve Irak Kürdistanı Sosyalist Partisi arasındaki çatışmalar büyüdü, Irak Komünist Partisi'nide içine aldı. Bu çatışmalarda onlarca pêşürge şehit olmuş durumda. Bunun yanında, Kürdistan'daki ulusal demokratik mücadeleden bastırılması şartları gündeme gelmiş bulunmaktadır. Bir yandan, ulusal güçler arasındaki çatışmalar devam ederken, diğer yandan; Irak ve İran sömürgeci yönetimleri, Irak Kürdistan'ında saldırıya hazırlanmaktadır. Özellikle, İran sömürgeci yönetimi KYB'nin kontrolündeki bölgelere saldırı için hazırlıklarını tamamlamış, saldırı anını beklemektedir. Öte yandan, dört tarafı sarılmış durumda olan KYB'nide büyük tehlikeler beklemektedir.

Doğu Kürdistan'da ulusal demokratik güçlerle, İran merkezi otoritesi arasında çatışmalar bütün şiddetiyle devam etmektedir. Bu çatışmaların ilk dönemlerinde, İran merkezi otoritesi Irak KDP'nin de desteğiyle ve onların öncülüğünde İran Kürdistan'ında birçok bölgeyi ele geçirme fırsatını elde ettiler. Yani, Irak KDP Humeyni'nin bayrağı altında, İran sömürgecilerine öncülük yaparak Kürdistan halkına ve onun yurtsever güçlerine bütün gücüyle saldırmaktadır. Bu aynı zamanda, İran'daki tüm ilerici, devrimci ve sosyalist güçlere bir saldırı eylemidir.

Böylece de, Güney ve Doğu Kürdistan'daki ulusal demokratik güçlerin mücadelelerini geliştirmeleri için, Devrimci Demokrat güçlerin, İran ve Irak'ta devrimci iç savaşı geliştirmek için, iki devlet arasındaki çatışma ve gelişmelerden (özellikle savaş sonrasında) yararlanma taktiği, her iki ülkede ve Kürdistan'da ulusal, toplumsal muhalefetin bastırılması şartlarının olgunlaştırılmasına dönüştürülmüştür. Yani, devir tersine dönmüştür. Devrimci, demokrat ve yurtsever güçlerin bu durumdan ve gelinen noktada ortaya çıkan verilerden gerekli dersleri çıkarmaları, sonuçlara varmaları dayatmış bulunmaktadır.

3-Dünya devrimci, komünist hareketi ve Irak-İran'daki gelişmeler:

İran ve Irak'taki gelişmeler dünya genelindeki gelişmelerin bir parçasıdır. İran ve Irak'taki gelişmelerin dünyadaki ve bölgemizdeki gelişmelerden bağımsız olarak değerlendirilmesi, ulusal plânı aşmayan değerlendirmeleri ve sonuçları gündeme getirecektir. Bu da, ortaya çı-

ken gelişmelerle anlam veremeye ve önemlerini gözme e tutarlı olmaktadır. Heleki ciddi gelişmelerle karşı-karşıya kalan bu ülkelerin bünyesinde, Ortadoğu'da uluslararası sömürge niteliğinde olan bir Kürdistan sorunu varsa, sorun daha da bir önem kazanmaktadır. Çünkü, emperyalist-sömürgeci güçlerin Ortadoğu'da çizdiği statü öyle kolay değiştirilebilecek bir statü olmadığını bilmek gerekir.

Bu statü, tesadüfen tayin edilmiş bir statü değildir. Devrimci-Demokratik ve sosyalist cephe ile, emperyalist cephenin amansız, çetin kavgaları sonucu tespit edilmiş bir statüdür. Yani, devrimci-demokratik ve sosyalist cephenin, statünün tayin edildiği koşullarda yetmezli-ğinin ortaya çıktığı şartlarda tayin edilmiş bir statüdür.

Bundan dolayıda, bölgemizde devrimci ve karşı-devrimci güçlerin amansız ve çetin kavgası gündeme gelmiş bulunmaktadır. Bu kavgadan hangi tarafın ne ürünler alacağı, dündeki gelişmelerden bağımsız olarak tayin edilemez. Yani, dün bölgemizde devrimci hareket doğru devrimci bir çizgi sürdürememişse, doğru taktikler tayin edememişse, bölge gerici hükümetleri ile ilişkilerinde tutarlı politika izlememişse, ezilen uluslar sorununa doğru bir çizgide çözümlenmeler getirmemişse v.b.; devrimci, komünist hareketin emekçi halklara güven vermiyeceğini, olumlu ve gürbüz ürünler alamıyacağını bilmek gerekir.

İşte, bölgemizde olup-bitenlerden, ortaya çıkan olumsuzluklardan, açmazların gündeme gelmesinde komünist, devrimci hareketin büyük sorumluluğunun olduğunu görmek gerekir. Yoksa, başımızı "deve kuşu misali" kuma sokarak, birilerine küfürler yağdırarak, günahlar çıkararak bir yere varılamıyacağını da bilmemiz gerekir. Giderek açmazların daha çoğalacağını, bu politikanın sonucunun ağır yüklerini emekçi halkların omuzlayacağını bilmek zorundayız. Heleki küfür ettiklerimiz, hakkında daha önceleri şu siyasal tespitler yapılmışsa: "onlar küçük burjuva ve burjuva milliyetçileridir", "onlar her dönemde düşmanla ve emperyalizmle uzlaşabilirler", "onların emekçi halkların kurtuluşuna öncülük etmesi mümkün değildir", "devrime işçi sınıfının öncülük edeceğini" ileri sürmüşsek, sorun bir daha önem taşır. Onun içinde, sosyalistlerin bu sorumlulukla meselelere yaklaşmaları gerekir.

Bölgemizde ortaya çıkan olumsuz gelişmelerin değerlendirilmesinde, Ortadoğu komünist ve devrimci hareketinin çözümlenmeyen sorunlarının ve de yanlışlarının görülmesinin gerektiği görüşündeyiz. Çünkü, bölgemizde ve özel olarakta bugün İran ve Irak'ta ortaya çıkan gelişmeler; bir yanda emperyalistlerin, gericilerin açık açık saldırısını göstermekte ve diğer yanda da dünya devrimci, komünist hareketinin yansısı olan açmazları ve problemleri göstermektedir.

Bundan dolayı, sorunun ciddi olduğunu bilmek zorundayız. Bu çerçevede sorunlara yaklaşılması, çözümleri gündemleştirecektir. Eğer kolay yollar izlenilirse, bugün çözer görüldüğümüz sorunların, yarın çözümlenmediğini açıkça görürüz. Kalıcı çözümlerdir diye ortaya sürdüğümüz şeylerin, geçici çözümler olduğunu ve hatta baş belası çözümler olduğunu kısa bir sürede görürüz. O zamanda ~~çözümler~~ işler, işten geçmiş olur!

4- Irak'taki yurtsever, demokrat güçlerin devletle uzlaşması olayının, siyasal güçlerin "devrim stratejisi" arasındaki ilişki üzerine :

✗ Bugün Irak ve Irak Kürdistan'ında yurtsever, demokrat güçlerin yürüttüğü mücadele bir devrim mücadelesi değildir. Mevcut statünün korunması temelinde, görece değişikliklerin sağlanması (temel gibi görünen) için bir mücadeledir. Bu mücadele, devlet mekanizmasının parçalanmasını öngörmediği gibi, Kürdistan'da sömürgeci sistemin parçalanmasını ve Irak'ta gerçek anlamda devrimci-demokratik bir iktidarı ön görmemektedir. Mücadele, iktidara tesallut eden (el koyan) bir "iktidar elitinin" sökülüp atılmasını öngörmektedir.

Bundan dolayı da, mevcut iktidar elitinin değiştirilmesi hedefinde, "Irak'ta demokrasi ve Kürdistan'a otonomi" savaşıdır. Bu stratejinin belirlediği demokrasinin ve otonominin nemelem bir olay olduğunu Marksist-Leninistler çok iyi bilmektedirler. Yani, bu demokrasinin bir Halk Demokrasisi olmayacağı ve otonominin Kürdistan sorununu ve tüm ezilen milliyetlerin sorunlarını çözemeyeceği açıkça orta yerdedir. Ayrıca, mevcut iktidar elitindeki görece değişikliklerin bu stratejiyi alt-üst edeceğini, mevcut iktidar elitiyle uzlaşmaları gündeme getireceği de açık olan bir sorundur. Irak ve Irak Kürdistan'ındaki devrimci mücadele tarihine bakıldığında bu stratejinin yol açtığı birçok uzlaşma ve anlaşmayı görmek mümkündür.

İşte, günümüzde de bu stratejik anlayışın yeni uzlaşmaları gündeme getireceğini bize göre açık olan bir durumdur. Bu durumun kötü, tasvip edilmez bir durum olduğu ve tarafımızdan kesinlikle rededileceği bilinmek durumundadır. Bu sorun üzerinde ciddiyetle durulmalıdır. Ama, yurtsever, devrimci ve komünist güçlerin üzerinde duracakları asıl konu; bugün Irak ve Irak Kürdistan'ında yurtsever, devrimci güçlerin üzerinde ciddiyetle duracakları sorun; mevcut ve uğruna mücadele verilen, binlerin kanına mal olan, hatta yurtsever, devrimci güçler arasındaki çatışmalara sebep olan, olacak olan ve emekçi halklarımız için köklü çözümde getirmeyecek olan stratejik anlayıştır.

Çünkü, bu mücadele stratejisi, mevcut iktidar elitine politik manevra yapma kabiliyeti kazandırmaktadır. Ve mevcut iktidar elitindeki görece değişiklikler, mücadele içinde olan güçlerin durumlarında köklü değişikliklere yol açabilme durumundadır. Bunun yanında, mevcut

sömürgeci-gerici,ırkçı iktidar elitinin mücadele içinde olan güçler arasında gelişmeler yaratma;o güçlerden biri ile anlaşma ko- pularını açık tutarak tehlikeli bir zemin yaratma şansına sahiptir.

Mevcut iktidar eliti,dün birileri ile uzlaşma içine girmişse, hatta onlarla "Milli Cephe" oluşturmuşsa; bugünde birileri ile uzlaşma ve anlaşma yolunu seçebilir.Sorun bu noktada da durmaz.İ- leriki günlerde,mevcut iktidar kendisine yeni "sevgililer" bulur. Diğerini de ya terk eder,ya da hepsini birlikte idare eder! Bu terk- ediş evresinde birileride birbirleriyle çatışarak halkın devrim- ci-demokratik potansiyelini heba eder.

Sonuç olarak: Irak ve Irak Kürdistan'ında yurtsever,devrimci güçlerin uğrunda mücadele ettikleri,mücadele stratejisi mevcut sta- tünün değişmesini ön görmüyor.Devrim stratejisi değildir.(x).Emekçi halklar açısından köklü çözümler getirmeyecektir.Mevcut iktidar e- litinin değişikliğini öngörmektedir,sonucunun ne getireceğide açık- tır:Yeni bir burjuva iktidarı.

Mevcut iktidar elitinin değişikliği hedefindeki mücadele,o elit- teki görece değişiklikleri her zaman gündeme getirebilir.Mevcut ik- tidar elitindeki görece değişikliklerde,mücadele içinde olan güçle- rin durumlarında o oranda değişiklikler (hatta köklü) gündeme geti- rir ve yeni uzlaşma,anlaşma platformlarını ortaya getirir.

Bundan dolayı,ya mevcut statünün parçalanması doğrultusunda strateji ve taktikler tayin edilerek mevcut tehlikelerin önüne ge- çilir.Ya da mevcut statünün korunması temelinde mücadele strateji- si izlenerek,şartların ortaya getirdiği durumlara ve sonuçlara teslim olunur.

5-İran ve Irak'taki gelişmeler; ulusal,yurtsever güçler arasındaki çatışmalarla; siyasal güçlerin ittifaklar anlayışı arasındaki i- lişki :

"Anti-Sömürgeci Ulusal Demokratik mücadelemizin ittifaklar siyo- seti"nin tartışıldığı 5.sayımızda şunlar söylenmekteydi:

"....İttifaklar sorunu,ta başından bu yana,devrimcilerin en

(x)-Yalnız burada şu notu koyalım:Komela Rencderanı Kurdistan'ın (KYB içinde marksist-leninist eğilimli bir örgüttür) özelli- le 1981 Haziran Konferans'ından sonra bu mevcut stratejinin tartışılması ve zorlanması gündeme gelmiş ve bu konuda belli kararlara varılmış.Belli netsizliklerine rağmen,bunun olumlu- ya yönelik önemli birikimler yaratabileceğininide vurgulamak ge- rekir.

"çok hassas oldukları konulardan biri olmuştur. Bunun nedeni ise, işçi sınıfının devrim için diğer sınıf ve tabakalara ihtiyaç duymasındandır.

"Proleter devrimcilerin birliği ve onun müttefikleriyle ortak eylemi, emperyalizme, sömürgeciliğe, faşizme, feodalizme ve artık, çağın gerisinde kalmış sömürücü sınıfların egemen olduğu toplumların somuncusu olan kapitalizme karşı verilen 'bağımsızlık-demokrasi-sosyalizm' mücadelesinde büyük öneme haiz olmuştur. Gerçektende bu sorunun büyük bir düşünsel ve pratiksel önemi vardır.

"İşçi sınıfının ittifaklar siyaseti sadece köylülerle kurulacak bir ittifakla sınırlı değildir. Daha öncede belirtildiği gibi, zora, sömürüye, baskıya ve haksızlığa karşı olan herkesi kapsar. Kuşkusuz, böylesi geniş birliklerin kurulması, eklektizmin ve pragmatizmin kabulü anlamında değildir. Hangi tür birlikler kurulursa kurulsun, devrimcilerin ilkeli olmaları, bu birliklerini ilkeler üzerinde inşa etmeleri temel koşuldur.

"Devrimci siyasal mücadelelerin deneyimleri göstermiştir ki, devrimin, ulusal ve proleter kurtuluş mücadelelerinin birçok bölgede başarısızlığa uğramalarının en temel nedenlerinden biri, devrimcilerin birliği ve halk yığınlarıyla olan ittifaka gereken önemi vermeyişlerindedir. Yine dünya devrimci hareketlerinin somut pratiği göstermiştir ki, devrimcilerin birliği ve halk yığınlarıyla ittifak sorunu çözülmediği sürce, hangi biçimde olursa olsun devrimci hareketlerin boyutlanması ve devrimlerin başarılmaları mümkün değildir." (Rızgari Mart 1978, Sh.15-16)

Hareketimizin yol ayrımından sonra yayınlanmaya başlayan ve Merkezi Yayın Organı'mız olan ALA RIZGARI'nin 2. Özel sayısında ittifaklar anlayışımızın merkezinde; yurtsever güçler arasındaki ilişkiler ve ittifaklar konusunda, ittifakların gelişkin bir düzeyi olan CEPHE konusunda şunlar söylenmektedir:

"Bu saptamalar; Kürdistan devriminde çeşitli sınıfların çıkarlarını koruyan organizasyonların asgari ilkelerde bir örgütlenmeye giderek CEPHE oluşturmalarını kapsamaktadır. Ayrı sınıfların siyasi temsilcileri olmakla birlikte günümüzde mücadele edilmesi gereken güçlerle, bu organizasyonların tümünün de çıkarlarının çakışması, bu organizasyonların günümüzdeki devrim aşaması gereği; anti-emperyalist, anti-sömürgeci, anti-faşist, anti-feodal ilkeler de, örgüt bağımsızlığına saygı duymak, ideolojik mücadele-politik dostluk ilkesini zedelemeksizin bir CEPHE içinde örgütlenmeleri zorunludur. Bu cephe, Kürdistan'daki tüm siyasi yoğunlukları bu asgari ilkeler doğrultusunda mücadele ettikleri müddetçe kapsar. Fakat bu ilkelerden biri o siyasi yoğunluğun

"Biradresi ile bozulduğunda, mutleka ilişkiler gözden geçirilmek zorundadır. Örneğin, anti-sömürgeci ilkeyi hedefleyen bir siyasi yoğunlukla ilişkiler yeniden gözden geçirileceği gibi, ideolojik mücadele-politik dostluk ilkesini zedeleyen siyasi yoğunluk ile de ilişkiler yeni baştan gözden geçirilir. Aksi takdirde, bu örgütlenmede de liberalizm pragmatist bir anlayışla egemen kılınmış olur.

"Kürdistan devriminin kompleksliği nedeniyle ittifaklar ilişkisinde de özgül nedenlerle geniş bir ağ görülür. Kürdistan bütünündeki tüm anti-sömürgeci muhalefeti örgütlemek yetmez, varulacak hedefin daha da netleşip, küçültülebilmesi için başka örgütlenmelere de gerek vardır. Egemen ulus devrimcileri ile de örgütlenmelere gitmek, mücadele birliktelikleri sağlamak yine devrimin ön koşullarındandır. Kürdistan devriminde, her parçada verilecek mücadele içinde olan güçler, Kürdistan'da sömürge statüsünü devam ettiren egemen sınıfların karşısında görüldüğüne ve bu hedefe karşı mücadele etmek zorunda olmasına göre; ittifaklar perspektifini de bu bağlamda saptamak zorundadır.

".....

"Zorunlu olan bu örgütlenmelerde de; leninistlerin evrensel ilkelerinden taviz vermeleri, bu ilkeleri pazarlık konusu etmeleri beklenemez. Saptanan asgari ilkelere herhangi bir ilke doğrultusunda mücadele etmeyen siyasi organizasyonlarla, çeşitli nedenlerle ileri sürülerek bir araya gelinmeyeceği gibi; CEPHE içinde örgüt bağımsızlığına veya ideolojik mücadele-politik dostluk ilkesine aykırı davranış gösterenlerle de aynı CEPHE içinde birlikte olmak veya yanyana gelmek mümkün değildir..." (Nisan 1980, Sh. 65-66)

"Hareketimizdeki Gelişmeler Üzerine" adlı kitabımızda da, ittifaklar sorununa ilişkin olarak şu görüşlere yer verilmektedir:

"İşçi sınıfının ve emekçilerin siyasal iktidar mücadelesinde olduğu gibi, ezilen halkların Ulusal Kurtuluş mücadelelerinde de, ittifaklar; temel ve vazgeçilmez hayati bir sorundur. Bu ilkesel plân da böyle olduğu gibi, siyasal ve toplumsal mücadele açısından da böyledir. Yani, işçi sınıfının tek başına devrime önderlik edebilmesi ve devrimi gerçekleştirebilmesi için, kendi dışında, işçi sınıfının çıkarlarına yakın çıkarları taşıyan sınıfların, tabakaların ve toplumsal tüm güçlerin ittifakını sağlaması gerekir. Bu aynı zamanda şu anlama gelir: Sosyalistler, işçi sınıfını, devrimde çıkarları olan sınıfları, o döneme uygun olarak tayin edilmiş olan program çerçevesinde örgütlenmek görevindedirler.

"Bilimsel sosyalizm göre, ittifaklar bir uzlaşma ve anlaşma sorundur. Çünkü, uzlaşmasız ve anlaşmasız herhangi bir devrimin gerçekleşmesi mümkün olmadığı gibi, devrimin yaşatılması ve hatta inşa-

"sında bile belli bir dönem için uzlaşmasız ve anlaşmasız mümkün değildir.

"Ve bunu Lenin'de açık seçik belirtmektedir. Dünyada işçi sınıfının ve ezilen halklarının devrimci deneylerini incelediğimiz zaman bu durumla ilk plânda karşılaşırız. Fakat bu basit gerçeğin uzun bir dönem, Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketi tarafından kavranılmamasının ne kadar büyük bir olumsuzluk olduğu ve hayati bir yanlış olduğu da orta yerdedir.

"Özcesi, 'şu veya bu evrede, çıkarları aynı olanlar birlikte olmak, yan yana yürümek, aynı hedefte savaşmak' zorundadır. Bu hayati bir yasadır." (Mart 1933, s. 53-54)

Yukarıdaki görüşlerimizden çıkarılacak şu sonuçlara bir kez daha işaret ederek, asıl konumuza dönelim:

a) Ulusal ve toplumsal devrim için ittifaklar sorunu hayati ve vazgeçilmez temel sorunlardan biridir. İttifaklar sorunu, devrim için "olmazsa olmaz" şartlarından biridir. Dünya devrim pratiği, doğru çizgide ittifakların gerçekleştirilememesinden dolayı bir çok devrimlerin başarıya ulaşmadıkları, yenildikleri, ya da işçi sınıfının dışındaki toplumsal güçlerin ve sınıfların egemenliğini getirdiğini çoğu kez göstermiştir. Rusya'da, 1917 Şubat Devrimi bu olayın en somut örneklerinden biridir.

b) İttifaklar, sınıflar arasında gerçekleşen bir olaydır. Toplumsal ve ulusal devrimde çıkarları olan sınıflar arasındaki bir ilişki ve çıkar bağıdır. Somut olarak, toplumsal ve ulusal devrimde çıkarları olan sınıfların ve toplumsal güçlerin temsilcisi durumunda bulunan siyasi hareketlerin, partilerin kendi aralarındaki bir ilişki biçimidir. Bu güçler arasındaki ilişkiler, çıkar bağları ve ittifaklar; çetireli organizasyonlar biçiminde somutlayabilir. Örneğin; Güç ve eylem birlikleri, güncel dayanışmalar, Cephe v.b.

Cephe, ittifakların ve ittifak eden sınıflar arasındaki ilişkilerin en üst örgütsel düzeyidir. Bu birlikler programatik bir yapıya dayanır; örgütsel bir sistematığın ortaya çıkarılmasını ve örgütsel sistematığın işleyiş kurallarının somutlanmasını esas alır. Program, ittifak eden sınıfların ve toplumsal güçlerin; içine hareket edilen döneme uygun çıkarlarının ortak ifadesidir.

c) İttifak eden güçlerin aralarındaki ilişkilerin düzenlenmesinin büyük bir önemi vardır. Bu ilişkilerin düzenlenmesi kuralları, ittifak eden güçlerin uyumlu veya uyumsuz; çatışmalı veya çatışmasız yürümlerini sağlayacaktır. Bu durumda, ittifak eden güçlerin uyumlu ve çatışmasız yürümlerini sağlayacak önemli esaslar vardır. Bu esaslarda organik hale gelmek gerekir. Bu esaslar kısaca şunlardır:

-İttifak eden güçlerin karşılıklı anlaşmaları sonucunda tayin

edilen; her gücün özgür iradesiyle çerçevesi belirlenen programa uygun çalışmalar yürütmek,

-Yine karşılıklı olarak kabul edilen ve güçler arasındaki ilişkilerin düzenlenmesini sağlayan işleyiş kuralları bütünlüğü olan tüzüğe veya yönetmenliğe uymak,

-İttifak düzeyinin (Güç ve eylem birliği veya Cephe'nin) belirlediği taktik çizgiye ve mücadele biçimlerine bağlı kalmak,

-İttifak eden güçlerin örgütsel bağımsızlıklarına saygı, güçlerin birbirilerinin iç işlerine müdahale etmemeleri,

-İdeolojik mücadele-politik dostluk ilkesinin canlı bir şekilde hayata geçirmek.

Ayrıca, ittifaklar politikasının önemi şu temel noktalarda da toplanır:

a) Ulusal ve toplumsal devrimde çıkarları ortak olan bütün sınıfların ve toplumsal güçlerin mücadele edilen hedefe karşı (düşmana karşı) bir araya gelmesini sağlamak yani güç birikimini sağlamak; genel toplumsal muhalefet potansiyelini organizeli güç haline dönüştürmek gibi temel bir fonksiyona sahiptir. Bu durum, toplumsal muhalefet güçlerini dağınıklıklardan kurtarır, kitlelerin moral gücünü yükseltir, işlerin zamanında görülmesini, görevlerin zamanında yerine getirilmesini, iş bölümünü sağlayarak yükü asgariye indirir, yapılması gereken bütün işleri zamanında ve ertelenmeksizin yapılmasını sağlar, güç hebasını engeller..

b) Ulusal ve toplumsal devrimde yer alan güçlerin birbirileri ile ilişkilerini uyumlu, düzenli hale sokar; çatışmaları engeller ve gelişmelerin demokratik ve siyasal yollardan çözümlenmesinin zeminini yaratır.

Oysa, yanlış bir ittifaklar politikasının orta yerde olması halinde yukarıda sıraladığımız olumlulukların tersi olumsuzluklar ortaya çıkar. Toplumsal muhalefet güçleri arasındaki ilişkileri kırar, çatışmaları (hemde silahlı çatışmaları) gündeme getirir. Bir çok ülke halkı bu tür yanlış ittifaklar politikasının cezasını ağırlıkla çekmiştir. Bu tür tutumların devrimleri engellediği, güçleri parçaladığı çokça görülmüştür.

Yakın bir zamanda, Türkiye ve Kürdistan halkları bu yanlış, ters ve bilimsel olmayan ittifaklar anlayışının büyük olumsuzluklarını yaşadığı, yaşamaya da devam etmektedir. Bu yanlışların, 12 Eylül sonrasında büyük bir yenilgi ile noktalandığı herkesin kabul ettiği bir durumdur. Bu yanlış ittifaklar politikasının ya da ittifakların red edilmesi anlayışının sonucu olarak; ilerici, devrimci, yurtsever güçler arasında ortaya çıkan çatışmalarda kaybettiğimiz, halkımızın kaybettiği ve sesizce kalbine gömdüğü militanların sayısı az değildir.

Bu durum, Ortadoğu'nun diğer ülkelerinde de ve Kürdistan'ın diğer parçalarında da emekçi halklarımıza pahalıya mal oldu ve bu durum daha da vahim bir düzeyde devam etmektedir. Bu yanlış politikanın sonuçlarını bugün de, İran, Irak, Doğu ve Güney Kürdistan'da emekçi halklarımız yaşamaktadır.

Hareketimizin görüşüne göre, son dönemlerde İran ve Irak'ta ortaya çıkan ulusal ve yurtsever güçler arasındaki çatışma; yanlış ittifaklar politikasının bir ürünüdür. Bu noktada, İran ve Irak'taki bütün yurtsever, devrimci ve kendisine komünist diyen güçlerle bir hesaplaşma içine girmek gerekir. Aynı zamanda, bu güçlerin kendi-kendilerince bir hesaplaşmanın içine girmeleri gerekir. Fakat, biz komünistlerin bu konuda asıl hesaplaşması; İran, Irak ve Kürdistan'da kendisine komünist diyen güçlerle olacaktır, olmalıdır. Demek ki, hesaplaşmanın merkezine komünistler konulmak zorundadır. Yoksa, sorunları açığa çıkarmak, açmazları aşmak, problemleri çözmek ve devrimci hareketi düze çıkarmak mümkün değildir.

Bizim tespitimize göre, başta İran ve Irak Kürdistan'ındaki güçler olmak üzere; İran ve Irak genelinde devrimci, yurtsever ve kendisine komünist diyen güçlerin doğru bir ittifaklar politikası yoktur. Bu güçlerin ittifaklar anlayışı; "sol" ve sağ anlayışın karışımı ve temel ilkeleri belirsizlik taşıyan, özellikle güncel gelişmelere göre yön değiştiren bir politikadır. Bu durum:

a) Toplumsal ve siyasal güçler arasında ciddi bir ayrışma ve farklılaşmayı engellemektedir. Dolayısıyla, işçi sınıfına yakın ve en yakın olan güçler, bu anlayışın sonucu olarak, işçi sınıfından uzak yerlerde tutulmaya çalışılmaktadır.

b) Gerçek dostlarla, geçici dostlar; kalıcı dostlarla güncel dostlar birbirine karıştırılmış bulunmaktadır. Devrimde işçi sınıfının temel müttefikleri ile, geçici müttefikleri birbirilerine karıştırılmaktadır.

c) İşçi sınıfının belli şartlarda uzlaşması mümkün olan, fakat ilişkilerde çok titiz olunması gereken güçlerle ittifaklar, temel ittifaklar gibi götürülmektedir.

d) Hatta yurtseverliği tartışmalı güçlerle ittifak, işçi sınıfı hareketi ve devrim için esas bir sorun haline getirilebilmektedir. Bu kadar ters olan bir durum, emekçi halk kitlelerine sorumsuz bir biçimde; devrimci ve temel bir ittifak olarak sunulabilmektedir.

e) Bunun sonucu olarak, ilerici güçlerin çıkarlarını temsil etmeyen, bilimsel sosyalizmle yakından uzaktan ilişkisi olmayan, Güç Birlikleri, Dayanışmalar ve Cepheleler oluşturulmakta, ertesi gün bozulmak-

tadır. Irak'ta 1976'lerden sonra oluşan bütün "cepheler" ve ittifaklar tahlile tabi tutulduğu zaman, bunlar çok rahatlıkla görülebilmektedir. 6 Şubat 1983 tarihinden sonra, oluşturulmak istenen ve başarıya ulaşmayan Trablus Cephesi bunun en somut örneğidir.

f) Bu yanlış anlayışlar, ideolojik mücadele-politik dostluk ilkesinin hayata geçirilmesini engellemektedir. Böylece de güçler arasındaki ayrılıkların ve birliklerin netleşmesi engelleniyor. Bu da güçlerin ve genel olarak devrimci mücadelenin geliştirilmesinin önüne engeller çıkarıyor.

(g) Bu anlayışın sonucu olarak, siyasal güçler birbirilerinin örgütsel bağımsızlıklarına saygı duymadıklarından, birbirilerinin işlerine karışmayı kendileri için bir "hak" kabul etmektedirler. Bu müdahaleler o kadar ileri götürülüyor ki, güçler birbirilerinin içine "siyasi ajanlar" sokabilmektedirler. Bu durumda ciddi çatışmalara yol açmaktadır. Bu çatışmalar onlarca peshmergenin, devrimcinin yok edilmesini getirmektedir.

Bütün bunların sonucu olarak ortaya çıkacak tablo ne olacaktır? Şimdi ona bakalım:

-İlişkilerde ve mücadelede günü-birlik politika egemen hale gelecekti. Sonuç olarak onu yaşıyoruz.

-Gerçek dostlar birbirinden uzaklaşacaklardı ve uzaklarda duracaklardı. Bu gün ortaya çıkan durum budur.

-Güç birliği, dayanışmalar ve yardımlaşmalar kırılacaktı. Bu gün olan o'dur.

-Güçler arasında çatışmalar, hemde silahlı çatışmalar çıkacaktı. Bu gün bu sonucu hep birlikte yaşıyoruz.

-Yurtsever, devrimci güçler bilimsel olmayan, gerçek olmayan bir şeylerle birbirlerini itham edeceklerdi. Bu gün olan budur..

* 6-İran ve Irak; Doğu ve Güney Kürdistan'da ortaya çıkan gelişmeler ile işçi sınıfının bağımsız politikası arasındaki ilişki üzerine:

Daha önce tartıştığımız temel meselelerden çıkarılabilecek en genel sonuçlardan biri de (aynı zamanda son gelişmelere kaynaklık eden); bağımsız işçi sınıfı politikasının yaratılamamış olmasıdır. Bu yalnız, İran ve Irak komünist hareketinin bir sorunu değil. Bölgemizdeki komünist hareketin topyekün sorunudur.

Bundan dolayı, İran ve Irak'ta komünist hareket kendisi ile burjuvazinin politikası arasında sınırlar çizememiş; sağ ve "sol" anlayışlarla ayrışarak, kendini netleştirerek ortaya çıkmış bir hareket değildir.

Iran ve Irak'ta, gerek egemen ulusun komünistleri ve gerekse ezilen ulusların komünistleri kendi bağımsız politik çizgilerini özellikle eylem alanında ayırtetmiş degillerdir. Bu durumda, kendisine komünist diyenlerin çoğu zaman, burjuva güçlerinin dümen suyundan hareket etmesini sağlamaktadır. Günümüzde ortaya çıkan gelişmeler, bu tehlikeli durumu daha bariz bir hale getirmektedir. Gelişmelerde sürükleyiciler küçük burjuva ve burjuva güçler olduğu halde, komünistlerde bunun kuyruğunda seyretmenin olumsuzluğunu ve tehlikesini taşımaktadırlar.

Görev: Irak, İran ve Kürdistan'da işçi sınıfının bağımsız politik çizgisini yaratmak, netleştirmektir. İşçi sınıfının bağımsız politik çizgisini hastalıklardan korumaktır.

7- Irak Kürdistan'ında ortaya çıkan gelişmeler ve bu gelişmelere karşı bazı yaklaşımlar üzerine :

Bugün Irak Kürdistan'ında ortaya çıkan gelişmelerin belirlendiği durum, daha önceki bölümlerde de ortaya koyduğumuz gibi; toplumsal muhalefetin imhası merkezinde, yurtsever ve ulusal güçler arasındaki çatışmaların ve düşmanlıkların derinleşmesi, halk kitlelerinin güveninin sarsılması, güçler hakkında kuşkuların çıkması, bütün yurtsever, devrimci güçlerden yüzlerce militanın, kadronun imhâ edilmesidir. Bu durum giderek, bütün güçlerin imhasını geliştireceği gibi, Irak'ta demokrasi mücadelesini ve Kürdistan'da "otonomi için mücadele" yok edebilecek boyutlar kazanarak, hareketin yenilgisini kapımıza dayatma boyutlarındadır.

Bunlar emekçi halklarımızın aleyhine gelişmelerdir. Bu ortaya çıkan sonuçların hiçbir şekilde onaylanması mümkün değildir. Birileri için, sonuçlardan biri kabul görse bile, bizim açımızdan hiçbir olumsuz sonuç kabul görmeyecektir.

Bunun yanında ortaya çıkanlar, sonuçlardır. Sonuçları iyi bir değerlendirmeye tabi tutabilmek için nedenlerini iyi saptamak ve bu tespitleri ciddi yorumlara tabi tutarak; bilimsel sonuçlara varmak, önermelerde bulunmak, geleceği güvenceye bağlayacak şartları yaratmaya ve olgunlaştırmaya çalışmak gerekir. Biz bunu yapmaya çalışıyoruz ve bundan böylede bunu yapacağız. Tersine bir durum; sığ, bilimsel olmayan, kaba, sonuçlarla uğraşan, gel-gitleri gündemleştiren ve "böyledir, diğeri de şöyledir" mantığını aşmayan bir yapı oluşturacaktır. Bunun da bölge devrimci demokrat hareketine ve ulusal kurtuluş mücadelemize ne tür zararlar vereceği açıktır.

Bu bakış açımızdan dolayı, ortaya çıkan gelişmelere kaynaklık eden temel nedenleri tartışmaya sunduk. Sunulanların tartışılması ve derinleştirilmesi eylemi ile, daha sağlıklı sonuçlara varılabileceği bilinmelidir.

Bu tespitlerimizin sonucu olarak:

a) Irak Kürdistan'ında ortaya çıkan çatışmaları, Kürdistan Yurtsever Birliği ile Irak Komünist Partisi'nin direkt bir çatışması olarak değerlendirmiyoruz. Böyle kabul edilirse; tarihi gerçekler ve işin özü saklanmış ve gizlenmiş olur. Çünkü, bu çatışma esas olarak iki yıldan bu yanadır İran'da Kürt yurtseverlerine olan saldırınının bir uzantısı ve arkasında İran'ın desteğinin olduğu Irak KDP ile KYB arasındaki bir çatışmadır. Diğer güçlerde, bu çatışmalarda şu veya nedenlerle, şu veya bu hesaplarla taraf olmuşlardır. Bu konuda bütün devrimci güçlerin ve en başta bu şekilde çatışmalara taraf olan siyasal güçlerin ciddi olarak düşünmeleri gerekmektedir.

Elbetteki biz hiç bir yurtsever ve devrimci gücün imhasını istemediğimiz gibi; bu çatışmalar içine sonradan girme durumunda olan IKP'nin de çatışmalar sonucu gördüğü zararlar hiçbir şekilde tasvip edilemez.

b) Bu çatışma, "komünistlerle anti-komünistler arasındaki bir çatışma" değildir. Bu çatışma, Kürt ulusal güçleri arasında olan, tarihi geçmişi olan; toplumsal, ideolojik, siyasal ve genel olarak sınıfsal nedenleri olan bir çatışmadır. Bundan dolayı, birileri hakkında anti-komünizm yaygarasının koparılmasının bölgemizde ve ülkelerimizde komünist harekete bir yarar getirmeyeceğini bilmek gerekmektedir. Tersine, bu tavrın devam ettirilmesinde uzun vade de kesinlikle bütün beyutlarıyla Kürt ve Arap gericiliği kazançlı çıkacaktır.

Eğer bu sorun doğru bir şekilde konulmazsa, Kürt ve Arap gericiliği çıkarları için, komünist eğilimlerin imhası sağlanmış olacaktır. Oyleki, bugün, bu yaygara içinde, Kürt gericiliği komünizmin sahte savunuculuğunu çok iyi kullanmaktadır. Komünistlerin oldukça duyarlı olması gerekmektedir. Kısa sürede, ortaya çıkan gelişmelerin yarattığı sonuçlarla telaşa kapılıp; tarihin, tarihi gelişmelerin ve sınıfsal çıkarların bize unutturulması yoluna gidilmemelidir. Ayrıca, "anti-komünizm yapıyor" diye suçlanan gücün (KYB'nin) içinde örgüt düzeyinde marksist-leninist eğilimin olduğu gerçeğini görmemezlikten gelemez.

Eksik ve yanlışlarına rağmen, marksist-leninist bir eğilimin bu şekilde ayaklar altına alınmasına, bir çarpıda onların anti-komünist çıkışlarına dair değerlendirmelere karşı, komünistlerin duyarlı olmaları ve ilkel mücadele etmeleri gerekir. Gün gelir, bölgemizde kendisine komünistim diyenlerin hepsinin başına bu durumlar gelebilir. O zaman, kimsede ve hiçbir güçte ilkesel olarak onlara sahip çıkamaz.

8- Gelinen Noktada Devrimci, Demokrat, Yurtsever ve Sosyalist güç-
lerin Görevleri;

İran ve Irak'ta olup-bitenler karşısında ilerici, demokrat, devrimci güçlerin; ilerici ve sosyalist ülkelerin sessiz kalması gerekir. Özellikle ilerde telafisi mümkün olmayan gelişmelere karşı öncelikle gerekli girişimlerde bulunulmalıdır.

Onun için:

a) İran-İrak savaşının siyasal ve sınıfsal karakterinin; haklı veya haksız bir savaş olup olmadığına açığa çıkarılması ve ona uygun politika ve taktiklerin tayin edilmesi gerekir. Bize göre, bu savaş haksız bir savaştır. Emperyalist, sömürgeci ve gerici politikanın uzantısı bir savaştır. Bu savaş emekçi halklarımızın yokedilmesini, toplumsal dinamiklerin parçalanmasını getiriyor, getirmektedir. Bu savaşa karşı sessiz kalmamak gerekir. Bu savaşa karşı ajitasyon ve propaganda yapmamak, bu savaşa karşı ehveni-şer politikasını yürütmenin sonuçları bugün bütünüyle yaşanmaktadır. Bu satten sonra özellikle marksist-leninistlerin skillerini başlarına devşirmeleri gerekir.

b) İran ve Irak arasındaki devlet ilişkilerinden "yararlanma" politikasının doğurduğu sonuçların neler olduğunu yukarıda belirttik. Bu sonuçların, iç açıcı, devrimci mücadeleyi geliştirici olmadığı ve tersine, toplumsal siyasal muhalefetin bastırılması şartlarını gündeme getirdiği açık. Bundan dolayı İran ve Irak'taki yurtsever, devrimci sol güçlerin kendi politikalarını; ortaya çıkan sonuçlar açısından değerlendirmeleri gerekmektedir. Özellikle Kürdistan'daki ulusal demokratik güçlerin bu konuda daha fazla sorumluluk taşıdıklarını bilmek zorundayız.

Çünkü, ilişkilerinden "istifade" edilen devletler; halkımızın ortak, yakın düşmanıdırlar. Yani, her iki devletinde Kürdistan halkına ilişkin ortak yarası vardır. Stratejik düşmanların, stratejik dost olamayacakları bilinmelidir. Yoksa 1975'te ortaya çıkan sonuçtan (yenilgi ve teslimiyetten) kendimizi kurtarmamız mümkün olmaz.

Kürdistanlı ulusal demokratik güçlerin, iki sömürgeci devletin ilişkilerinden "yararlanma" politikalarının; o her iki sömürgeci devlet için, Kürdistan meselesinin bastırılması merkezinde birbirlerine yaklaşma ve hatta ilerde anlaşma yapabilme şartlarını olgunlaştırdığını ^{görmeleri} ve ona uygun politikalarını tayin etmeleri gerekir.

c) İran'ın anti-emperyalistliğine "iman getirmiş" ve İran'ın ilerici, devrimci dünyacephesinin yanına çekilmesi için çalışma yapan güçlerin; kendisine ilerici diyen devletlerin ve sosyalist ülkelerin

İran devletinin, Irak Kürdistanı yurtsever güçlerine saldırmaması için çalışma içine girmeleri, saldırıları engellemeleri gerekmektedir.

d) Kendisine yurtsever diyen Irak KDP'nin, Doğu Kürdistan'dan elini çekmesi ve İran ile olan teslimiyet ilişkilerinin son bulması için çalışma yapılmalı ve mücadele yürütülmelidir. Yaptıklarının yurtseverlik olmadığı açığa çıkarılırsa, Irak KDP'de aklını başına devşirmek ve kesinlikle yerini belirlemek zorunda kalacaktır. Bundan dolayı, devrimci, yurtsever güçlerin hiçbir ikirciklik içine girmemeleri gerekir. Yani, açık bir şekilde devrimci politika tayin edilmelidir.

e) İran ve Irak'taki yurtsever, devrimci, sol güçlerin; toplumsal ve siyasal muhalefetin bastırılmasını getirecek olan; devletlerle (İran, Irak) ile uzlaşmalarına, ittifaklarına ve ilişkilerine kesinlikle karşı çıkılmalıdır.

f) Irak ve Irak Kürdistan'ında bugün ortaya çıkan gelişmeler ve doğan sonuçların değerlendirilmesinde; duygusal ölçülerin ötesinde bilimsel ölçülerin esas alınması gerekir. Yoksa doğru sonuçlara varılamaz. Çünkü, bugün sorun birçok yanlarıyla iç-içe geçmiş, sorunun boyutları birbirine (ilericilik ile gericiliğin karışması kadar) karışmış bulunmaktadır. Bu durumda, sorunun tek boyutlu ele alınarak doğru sonuçlara varılması, ortaya çıkan olumsuz sonuçların ortadan kaldırılması ve giderek siyasal açmazları kaldırmak; gelecek mücadele günlerinin güvencesini yaratmak mümkün değildir.

Mevcut olan kördüğünde, ortaya çıkan sonuçların tali yanları değerlendirilerek sorunun özünün gizlenmesine izin verilmemeli, bu tavra karşı mücadele edilmelidir. Sorunun devrimci özü ve gerçekler ortaya çıkarılmalı, sınıfsal ve toplumsal boyutları gösterilmelidir. Buna bağlı olarak, Irak ve Kürdistan'da işçi sınıfı ve emekçilerin devrimci demokratik mücadelesinin gelişmesini sağlayacak, gerçek mütefikleri birbirine yaklaştırarak, gericiliği teşhir ve tecrit edecek sorunların gündeme getirilerek tartışılması gerekir. Bu temelde, doğru sonuçların emekçi halk kitlelerine ve dünya devrimci kamuya iletilmesi gerekmektedir.

Ortaya çıkan sonuçların boyutlarının birbirine karışmış olmasından dolayı, Kürt ve Arap gericiliğinin "bulanık suda balık avlamasına" meydan verilmemelidir. Buna özel dikkat gösterilmeli ve önem verilmalıdır. Yoksa, çatışmanın gerçek nedenleri ve tarafları ikinci plâna itilirse, bundan Kürt, ve Arap gericiliği ve Fars gericiliği kazançlı çıkacaktır.

g) Güney Kürdistan'daki ulusal ve yurtsever güçler arasında ortaya çıkan, devam eden; hareketin yenilgisini ve bastırılmasını getirecek olan çatışmaların son bulması için azami çaba sarfedilmelidir. Eğer bu çatışmalar engellenmezse, bu çatışmaların sonucunda Güney Kürdistan'daki ulusal hareket bastırılırsa bunun nemenem bir yenilgi olacağını bütün yurtsever, devrimci ve sosyalist güçlerin bilmesi gerekir.

MAYIS 1983

X

X

X

E K : 1

İren-İrak savaşı'nın bir yılı dolmak üzere iken (1981 ortalarında), İran'daki toplumsal ve siyasal muhalefetin boyutlarında yeni gelişmeler ortaya çıktı. Bu gelişmenin önemi, özellikle devlet güçleri arasında ortaya çıkan, keskinleşen ve giderek ayrılıklarla sonuçlanan bir gücün (Beni Sadr ve taraftarları) İran'da toplumsal muhalefet içinde yer almasıydı.

Bu durum, İran genelinde yeni cepheleşmeleri gündeme getirdi. Çünkü şartlarda, tarafımızdan bir değerlendirme yapıldı. Bu değerlendirmeyi RIZGARIYA KURDISTAN isimli dergimizde yayınlamak istiyorduk. Fakat, hareketimiz bünyesindeki gelişmelerin sonucu olarak, Rızgariya Kurdistan'ın durumundada ortaya çıkan gelişmelerden dolayı bu yazı yayınlanamadı.

-İran ve Irak'taki gelişmelerin ciddi boyutlar kazandığı,

-Ayrıca, son günlerde İran yönetiminin, herşeyiyle kendilerini destekleyen TUDEH'e saldırılarının yoğunlaştığı bir dönemdeyiz.

Bu yazımızı, bir belge olması ve bu gelişmelerin değerlendirilmesinde açımlayıcı olacağı inancıyla aynen yayınlamayı yararlı görüyoruz.

İRAN-İRAK SAVAŞI ÜZERİNE BİR YAKLAŞIM VE KOMÜNİSTLERİN GOREVİ.

"Dünyada barış ve özgürlüğün tek önderi uluslararası devrimci proletaryadır."

(Lenin)

Toplumların tarihinde savaşlar, bazen belli bölgeler ve ülkelerle sınırlı kalmasına rağmen, bazı tarihi dönemlerde ise; dünyanın içinde bulunduğu iktisadi ve sosyal durumunda, özelliğine göre uluslararası düzeylerde ve dünyayı kapsayacak nitelikte kendisini göstermiştir. Savaşların niteliğini, kime hizmet ettiğini ve hangi sınıfların politikalarının devamı doğrultusunda sürdürüldüğünün temel belirleyici yanı; toplumun ekonomik, siyasal yapısı ve içinde bulunduğu tarihi dönemin özelliğidir.

Savaşın meydana geldiği tarihi dönemin özelliği, toplumların oluşum dönemleri ile ilintili olarak, o dönemin ekonomik ve siyasal yapısı ile açıklanabilir. Çünkü, her toplumsal dönemdeki savaşların genel olarak başka nitelikteki nedenleri ve faktörleri vardır. Tarihi materialist açıdan baktığımızda, her tarihi dönemdeki savaşlar önemsiz gibi görünen bir takım olaylar ve gelişmeler bahane edilerek başlatılsa bile, belirleyici etken; temel neden; toplumsal yapının ve onun hizmetindeki politikanın bir devamıdır. Ve de burjuva düşünürCaulwest'in de işaret ettiği gibi; "savaş, politikanın başka araçlarla (şiddetle) devam ettirilmesidir."

Savaşların, tarihi kronolojisine ve bu savaşların materyalist açıdan değerlendirilmesine bakıldığında; 17. ve 18. yüzyıl Doğu Avrupa'daki savaşlar, toplumsal özellik olarak, toplumun feodaliteden kapitalizme geçiş dönemindeki milli savaşlar niteliğini taşımaktaydı. Bu tarihi dönemde, feodalizme karşı yeniyi temsil eden ve göreceli ilerici bir toplumsal yapı olan kapitalizmin doğuşuna denk düşen; ulusların ortaya çıkışı ve milli devletlerin, ulusal çitlerin çizilmesini hedefleyen savaşlardı. Birde, 19. yüzyıl sonu ile 20. yüzyıl başındaki ulusal ve toplumsal (sınıfsal) nitelikli devrimci savaşlarla, kapitalist toplumun gelişmesi ile, üretimin merkezileşmesi, serbest rekabetçi kapitalizmin üst bir evreye, tekelci evreye geçmesi ile oluşan, emperyalist paylaşım savaşlarıdır. Tekelleşen sermayeye, ülkenin iç pazarı artık cevap verecek kapasitede olmadığından yeni pazarlar elde etmek, zorunlu hale gelmiştir. Emperyalist-kapitalistler bu evrede, eskiden meta ihraç ettikleri sömürge ve bağımlı ülkelere bundan böyle sermaye ihracını da yapacaklardır. Ancak bu koşulların yaratılması için ise, yeni sömürge ve bağımlılıklar için savaşlar sürdürülürken, diğer yandanda önceden paylaşılan sömürgeler "sahip" değiştirmekteydiler. İşte bu "sahip" değiştirmeler ve yeni pazarlar elde etme; ya uluslararası veya tek tek kapitalist-emperyalist devletler arasında savaşı zorunlu hale getirmiştir. Bu tür savaşlar, günümüze dek de devam edegelen, yağma ve talana yönelik savaşlar olup, bunun en iyi örneği I. ve II. emperyalist paylaşım savaşlarıdır.

Birinci emperyalist paylaşım savaşı sırasında Lenin, II. Enternasyonalın 7. Kongresinde uluslararası ve kapitalist ülkeler arası savaşların tahlili ile ilgili olarak, savaşların nedenlerini şöyle koymaktadır: "Her devlet (kapitalist devletler-yn) yalnız kendine bir ihraç alanı garanti etmek amacıyla olmayıp yeni bölgeleri ve diğer halkları ve ülkeleri köleleştirmek amacıyla fethettiğine göre, kapitalist ülkeler arasındaki savaş genellikle onların dünya pazarı üzerindeki rekabetlerinin de bir sonucudur. Bu nedenle, savaşlar burjuvazinin hakimiyetlerinin tamamlanmasını ve işçi sınıfının ittiatının sağlanmasını ana ilkesi olan militarizmin sürekli silahlandırılmasının bir sonucudur. Savaşı ortaya çıkaran bereketli topraklardan biriside milliyetçi ön yargılardır. Ki, bunlar sürekli olarak uygar ülkeler tarafından proleter kitleleri kendi sınıf tarafsızlıklarından koparmak ve onların enternasyonal sınıf kardeşliği görevlerini unutturmak amacıyla işler. Böylece savaşlar, kapitalist sistemin bir gereği olarak ortaya çıkarlar. Savaşlar ya kapitalist sistemin yok olması ile birlikte yada askeri tekniklerin gelişmesi, insan ve para kaybını hudutsuz bir ölçüye çıkardığı ve silahlanmanın halkta yarattığı kızgınlığın bu sistemi yok ettiği ana kadar sürecektir." (Lenin, Emperyalizm ve Savaş yapıtı, s.19)

Çağımız, uluslararası sermayenin tekelleştiği emperyalist bir çağdır. Bu dönemdeki savaşlar, emperyalizmin pazar alanlarını genişletmek için hazırladıkları savaşlar olduğundan, emperyalist ve haksız savaşlardır. Günümüzde, uluslararası veya tek tek kapitalist ülkeler arasında yapılan savaşlar, egemen sınıfların yayılmacı, talan ve yağmaya dayanan politikalarının bir devamı olup, köleci tahakkümlerini sürdürmeyi amaçlamaktadır. Öte yandan, egemen sınıflar ülkelerinde ekonomik ve toplumsal krizleri gizlemek yani eski durumda yaşamak istemeyen sınıf ve tabakalar üzerindeki baskıyı daha da yoğunlaştırarak, "milli ideoloji" ve "vatan savunması" ifadeleri ile aldatarak dikkatlerini iç sorunlardan çekip, dış sorunlara yönelterek emekçi kitlelerin gücünü parçalamak ve direncini kırmak doğrultusunda ve amacındadır.

Bu anlamda, kapitalist ve emperyalist ülkelerin baş vurdukları savaşlar, bu ülkelerdeki egemen sınıfların politikalarının doğal bir sonucudur. Sosyalistler iki (veya daha fazla olması önemli değil) ülke arasında çıkan savaşları iki ayrı talancı, hırsız ve halk düşmanı iki ulus burjuvazisinin savaşı olduğunu kavrayıp bu doğrultuda tavır takınmalıdırlar. Emekçi kitlelere her iki egemen sınıfında aynı çıkarlar peşinde olduğunu veya yaptıkları savaşlarla ülkede savaş kanunlarını uygulayarak şiddetli baskıları uygulamak, milli duyguları kabartarak bütün halkı savaşa seferber etmek ve de en önemlisi savaşın yükünü taşıyan proletaryayı yıpratmak, sindirmek ve giderek diğer ülke proletaryası ile enternasyonal dayanışmasını kaldırıp düşmanlıklar yaratmak olduğunu propaganda etmektir. Proletaryanın ve diğer emekçi sınıf ve tabakaların, özünde, savaşın düşmanı olduklarını Lenin şöyle belirtmektedir:

"Askerlerin kaynağı olan ve insan kaybının şiddetini içinde barındıran işçi sınıfı, savaşların doğal düşmanıdırlar."

(a.g.e, s.20)

Marksistler savaşı tahlil ederken, kimin saldırdığını, kimin kendisini savunduğunu kistas almazlar. Çünkü, içinde bulunduğumuz tarihi dönemin özelliğinden ötürüde, sömürge ülkelerdeki ulusal kurtuluş savaşları ile, devrimci iç savaşlar dışında, kapitalist ülkeler arasında çıkan bütün savaşlar haksız savaşlardır. Ve kapitalistler arası savaş proletaryanın çıkarlarına aykırıdır. Zira böyle bir savaşta ekonomik ezikliğinin yükünü yüklenmesi ile beraber, yukarıda Lenin'den de aldığımız alıntıda belirtildiği gibi, siperlerde bizzat çarpışanlarda bu ülkelerin proletaryasıdır. Marksistler, savaşlara yönelik tahlillerini yaparken ve takınacakları tavırlarını belirlerken; bu açıdan ve bundan hareketle belirlerler.

I. emperyalist paylaşım savaşı sırasında II. enternasyonal'in

kararlarına rağmen, kendi burjuvazisinin yanında çarpışan II. enternasyonalin döneç liderlerine Lenin, bu savaş ve sosyalist görevlerle ilgili olarak şunları belirtmekteydi:

"Uluslararası proletarya açısından, savaşan iki devletten hangisinin yenilgisinin sosyalizme daha az zararının dokunacağını kestirmek bu durumda mümkün değildir" der.

Proletarya ve İç Savaş :

Burjuvazi, kapitalizmin feodalizme karşı olan savaşı dönemindeki haklı "milli"lik ve "yurtseverlik" sloganlarını günümüzde kullanmakta ve proletaryanın dikkâtini kendi sınıfsal çıkarlarından çekip, sınıf mücadelesini bastırmak için ajitasyon ve propagandasında bu sloganlarını sık-sık vurgulamaktadır. Ancak, burjuvazi için bu kavramlar günümüzde anlamını yitiren ve özünde belli bir tarihi dönemde (ulusal devletlerin oluşumu döneminde) geçerli olan kavramlardı. Kapitalizmin gelişmesi ile orantılı olarak, yeni toplumsal yapıda burjuvazi, "ilerici" misyonunu kaybetmiş ve mezar kazıyıcısı proletaryayı tarih sahnesine çıkarmıştır. Kurulan ulusal devlet, artık burjuvazinin, egemen sınıfın çıkarlarına hizmet etmektedir. Proletaryanın bu yeni toplumsal yapıda işgücünden başka birşeyi yoktur.

Bu anlamda da, bu sloganların proletaryanın sınıfsal çıkarları açısından artık bir anlamı ve fonksiyonu kalmamıştır. Yani toplumun belli bir evresine uygun düşen bu kategoriler, artık emekçilerin, burjuvazinin açtığı ulusal bayrak altında toplanmasında bir fonksiyonu olmayacaktır. Yeni bir toplumun, sınıfsız ve sömürsüz bir toplumun oluşturulması ve buna varmak için kendi sınıf diktatörlüğünü önüne koyan işçi sınıfı için bu sloganların hiçbir önemi kalmamıştır. Lenin, II. enternasyonal döneç liderlerine ve Alman Sosyal-Demokrat Partisi lideri Wollmar'ın bir saldırı sırasında proletaryanın ülkesini sıkı-sıkıya savunmaları gerektiği görüşüne değinirken, proletaryanın tavrı konusunda şunu ileri sürmekteydi:

"Proletarya kendisinin olmıyan hiçbir şeyi sevemez. Proletaryanın ülkesi yoktur."

Ve yine proletaryanın tavrı konusunda şunu belirtiyordu:

"Proletaryanın mücadelesi ülkesinin politik, sosyal ve kültürel şartlarından soyutlanamaz; bu nedenle proletarya ülkesinin kaderinden soyutlanamaz. Ancak ülkenin kaderi onu sınıf mücadelesini etkilediği ölçüde ilgilendirir." (age. s.21)

Proletaryanın savaşı tahlil etmedeki kriteri, yurtseverlik konusunda olduğu gibi, komünistlerin herhangi uluslararası ilişkileri incelerken ve karara varırken ana kriteri; meydana gelen veya yapılan savaşın proletaryanın sınıf çıkarları ve enternasyonal

Dayanışması kriteridir. Eğer savaş gelmiş dayatmışsa, sosyalistlerin görevi; bu haksız dış savaşı iç savaşa çevirmek için toplumun bütün kesimlerinde yapacağı çalışma ile beraber, proletaryayı bilinçlendirmek, gerçek kurtuluşuna götürmek için örgütlemek ve harekete geçirmek olmalıdır. Bunun içinde, sınıf bilincini mutlaka yerleştirmek zorundadır. "Milli fikirler olmadan nasıl feodalizmden kapitalizme geçilmediyse, milli sınırlandırmalar parçalanmadan kapitalizmden sosyalizme geçilemez." (a.g.e., s.69). İki kapitalist ülke arasında çıkan savaşta komünistlerin görevi şu kıstaslardan geçmelidir: Karşılıklı siperlerde çarpışan proletaryanın dostluğunu ve kardeşliğini kurmak için her türlü ajitasyon ve propagandayı yapmaktır. Aksi takdirde, burjuvaziye hizmet eden ve burjuvazinin çıkarlarını doğrultusunda devam eden savaşa omuz vermek olur.

Özcesi görev, emekçi kitleleri örgütlemek, burjuvaziye aleşığı edip proletarya diktatörlüğünü kurmak için mücadele etmek olmalıdır. Marksist çözüm ve tavır bunu gerektirir. Mevcut kapitalist toplumun temelini ortadan kaldırılması, dış savaşlara karşı, "ana yurt savunması" perdesi altındaki sınıf uzlaşmacılığının tehlikelerine karşı, sınıf mücadelesini ve bu savaşın yarattığı krizleri daha da derinleştirerek; burjuvazinin egemenliğine son vermek için dış savaşını iç savaşa çevirmektir..

İ r a n - İ r a k S a v a ş ı v e h e r i k i ü l l k e n i n e g e m e n s ı n ı f l a r ı n ı n ç ı k a r l a r ı :

Bugünkü İran-İrak savaşı, Irak tarafından başlatılmasına rağmen, savaş boyunca meydana gelen insan kaybı, ekonomik kriz, açlık, yokluk ve her türlü sefaletin yükünü her iki ülkenin proletaryası, emekçileri ve diğer sömürge ulus ve azınlıklar taşımaktadır.

İrak savaşı başlatırken, savaşın gerekçesini; 1975 Kürt ulusal hareketinin yenilgisinden sonra imzalanan Cezayir anlaşmasının feshi ve bu anlaşma gereğince, o dönemde, İran'a bırakılan bölgelerin geri alınmasını olarak koyuyordu. ....Kamuoyuna karşı bu gerekçelerle ortaya çıkan Irak devleti, aslında daha önemli bir takım nedenlerden de hareketle bu savaşa baş vurmaktaydı. Bu nedenlerin başında, 1975 yılındaki savaşa büyük kayıplar ve tavizler vererek sona erdirmeye nedensellik eden Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesinin yine bu dönemde de, silahlı direniş düzeyinde baş göstermesi ve direnişin bu kez Irak genelindeki ilerici demokratik muhalefetinin ittifakı ile devam ettirilmesi idi. Esas tehlike, bundan kaynaklanmakta idi.

İran'da şah monarşisinin yıkılışından sonra, bir takım mevziler

kazanan Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesi her iki ülke açısından aynı konuda, yani kendi ülkelerindeki Kürt hareketlerine yardımın ve gerekli desteğin yapılmaması, özünde, her iki devletinde istemidir. Çünkü, her iki ülkede de Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesi silahlı bir düzeyde seyretmektedir. Bunun kendileri açısından büyük bir tehlike olduğunu biliyorlar. Bunu önlemek içinde, her türlü yonteme başvuruyorlar. Bugün kısmi bir takım "desteklerin" taraflarca sağlanması kısa vadeli ve çıkara dayalı bir tutumdur. Gerektiğinde, ortak tehlikeye karşı, karşılıklı bir kısım büyük tavizlerde de bulunabileceklerdir. Nitekim, Cezayir anlaşması geçmişte bu tehlikenin bastırılması uğruna Irak tarafından kabul görmüştü. Diğer nedenlerle birlikte, önemli bir yer tutan bu hayati sorun karşısında, dün, ülkesinin bir bölgesini dahi gözden çıkararak Irak; İran'da şah'ın devrilmesinden sonra, İran'da henüz "iç savaşın" devam ettiği ve de İran'ın ekonomik ve sosyal alanda olduğu gibi, uluslararası siyasal alanda da genel olarak direnme gücünü de büyük oranda yitirmiş olduğu bu dönem, fırsat bilerek savaşı başlatmış oldu. Bu kapitalist ülkelerin başvurdukları savaşı başlatma politikalarının doğal bir yöntemidir.

Savaş öncesi, Irak'ın İran'dan talep ettikleri red edildiği gibi, Humeyni'nin de bir takım talepleri ve Irak'a yönelik hesapları vardı; Irak'ta, Şii'lerin Saddam Hüseyin yönetimine başkaldırmalarını önermekte ve de savaşa da hazır olduğunu vurgulamaktaydı. İleride değineceğimiz gibi, bunun birinci nedeni ülkede henüz siyasi iktidarını oturtamamış Humeyni'nin, devam eden iç kargaşalığı bastırmak ve bu kargaşalığın devam ettirilmemesi için kitlelerinde dikkatini dış sorunlara çekmek gerektiğindedir.

"....böyle olduğuna göre, önce kimin başlattığı (saldırının) önemi yoktur. Herkes savaşa hazırlanıyor ve saldıran olanın kendisi için en elverişli olduğunu düşünendi." (age., s.66)

Bugünkü İran-İrak savaşının devam ettirilmesi; egemen sınıfların yağmalama, talan etme ve her iki ulus proletaryasının boğazlanmasını amaçlamaktadır. Hergün binlerce emekçi savaş siperlerinde olmekte, geniş halk kitleleri açlık ve yoksulluktan kırılmaktadır. Her iki hükümette bu savaşta egemen sınıfların çıkarlarını hesaplamaktadırlar. Savaşı bunun için sürdürmektedirler. Savaşı "vatan savunması" ve "ilhaka karşı" yaptıklarını ilan eden her iki devlette sömürgeci birer devlettirler. Çünkü, bir devlet politikasının veya egemen sınıfının bir yandan sömürgeciliği sürdürürken, diğer yanda da ilhaka karşı olduğunu lansa etmesi ve halk kitlelerini yanıltıp çıkarları doğrultusunda savaşa sürüklemesi sırasında sarfettikleri parlak "barışçı" ve "adaletçi" sloganlar, as-

linda, burjuvazinin iç savaşın başlaması tehlikesi döneminde baş vurdukları diplomatik sahte sloganlar ve hileli numaralardır. As lında bunalımın özü sınıfsaldır. Bunun için sosyalistlerin görevi, bu sahte vaadlere ve çürük sloganlara itibar etmeden kitlelere bütün gerçekleri anlatmalıdır. Sosyalistler açısından tek proleter doğru; Arap-Fars emekçileri ile Kürt emekçileri ve diğer azınlık ve milletlerle dayanışma içine girip, onları egemen sınıfların boyunduruğundan kurtaracak olan ve sürekli barışı sağlayacak olan Demokratik Halk İktidarı'nın kurulması için mücadele etmelidir. Halen savaş cephelerinde bulunan proletaryaya ve emekçi kesimlere "kendi" hükümetlerinin yaptığı parlak laflara kanmadan bağımsız sınıf politikalarını açıklamak ve iyi örgütlenmiş bir politik bilincin geliştirilmesini sağlamaktır. Proletaryanın taraf olacağı ve bizzat katılacağı savaş, emekçi halkın çıkarları için sömürücü sınıflara karşı verilen savaştır. Ve bu, emekçilerin haklı savaşıdır. Bu nitelikte olmayan, sözkonusu kapitalist ülkeler arası savaşlar, egemen sınıfların tezgahladıkları savaşlardır. Ve genel olarak, bütün "haksız" savaşlarda görülen özellikler, İran-İrak savaşında da görülmektedir. Her iki devletin egemen sınıfları da, bu savaşta hayata geçirmek istedikleri talepleri şunlardır:

-Ozel mülkiyet koşullarında tekelleşmenin güçlendirilmesi ve üretimin egemen sınıf devletinin kontrolü altına alınması, .

-Emeğin, mecburi askerlik hizmeti gibi zorla istihdamı ve emekçi halkın üzerindeki sömürü şiddetinin artırılması ve de askeri savaş kurallarıyla, despotizme karşı direnmeyi olanaksızlaştırmak.

-Savaş giderlerini karşılamak için, savaş faizleriyle devlete ve egemen sınıflara haraç olmayı sağlamak.

-Değişik ülkelerin proletaryasının karşı-karşıya getirilmesi ve enternasyonal dayanışmalarını ortadan kaldırarak düşman haline getirmek.

-Kitlelerin iç ekonomik ve politik krizlere yönelmiş dikketlerini dağıtmak, emekçi sınıf ve tabakaları parçalayıp milliyetçilikle aptallaştırmak ve öncü müfrezelerini imha edip, en genelde toplumsal muhalefeti parçalamaktır.

-Her iki devletin birbirilerinin topraklarının denetimini ele geçirmek istegi.

-Her iki devletin sömürgeci politikalarının devam ettirilmesi, mevcut statükonun korunmasına bağlı olarak sömürge halkların bağımlılığının devamının şartlarını pekiştirmek...

İşte en genelde, egemen sınıfların savaşlardan bekledikleri ve amaçladıkları bu çıkarlarının gerçekleşmesidir. İran-İrak arasında da her iki devlet egemen sınıflarının yarattığı savaşın gerçek nedenleri bunlardan kaynaklanmaktadır. Öyle olduğuna göre, her iki ülke sosyalistlerinin, demokratlarının ve yurtseverlerinin görevi, emekçi sınıf ve tabakaların çıkarları doğrultusunda bir tavır takınarak mevcut kapitalist toplumun topyekün ortadan kaldırılması için bu dış savaş devrimci iç savaşa çevirmek olmalıdır.

İran'daki son durum ve devrimci hareketin takınması gereken tavır:

İran'da Şah monarşisi döneminde; Şah monarşisi başta Fars emekçi sınıf ve tabakaları olmak üzere, Kürt halkı ile diğer azınlık ve milliyetlerden Arap, Beluci ve Türkmenleri her türlü ekonomik ve toplumsal baskı altında tuttu. Egemen güçlerin polisi, askeri ve istihbarat teşkilatı Savak'ın işkence ve zulme tabi kılınarak imha edilmeye gidilmişti.

Uzun bir dönemden beri süregelen bu baskı ve zulme karşı, özellikle 1977-1979 tarihleri arasında ülke çapında geniş ayaklanmalar başladı. Ve bu dönemde direnişler, grevler geniş kitleyi kucaklayarak güçlü bir toplumsal muhalefet düzeyine çıkmıştı. Marksist ölçütlere göre, İran'da gelişen durum objektif olarak devrimci duruma dönüşmüştü. Devrimin çanları çalmaktaydı. Ancak, söz konusu olan sorun; bu durumu hangi siyasal güç kullanacaktı. Kitlelere hangi sınıf önderlik edecekti, sorun buradaydı. Çünkü toplumsal gelişmeler ve ülkede meydana gelen siyasal boşluğun devamı mümkün değildi. Ancak, bu boşluğu doldurma şansına; elbetteki o noktaya gelinceye dek, kitleler arasında etkinlik sağlayan ve kitlelerle sağlıklı bağlar kuran siyasal gücün kendisi sahip olacaktı. Çünkü, bütün kitleler mevcut toplumsal yapıdan rahatsız olmasına rağmen, kendilerine sosyalistlerce veya diğer siyasal güçlerce gerekli alternatif sunulurken, politize edilmedikçe, kitlelerin kendi başına alternatif seçmesi mümkün değildir. İran'da halk kitleleri Şah monarşisini yıkmaya ve yerle bir etmeye hazır ve kararlı idi. Yıllardan beri uygulanan baskı ve zulüm, kitlelerin mücadelesini dahada kararlı kılmıştı.

Direniş ve ayaklanmalar döneminde yapılan toplu katliamlar, işkenceler, idamlar ve kurşuna dizilmeler kitleleri mücadelelerinden alıkoyamıyordu. Güçlü direnişler ve ayaklanmalar her gün dahada büyük düzeylere sığamaktaydı ve bütün halkları kapsayarak boyutlanmaktaydı. Bu dönemde, sol siyasal güçlerde Şah'a karşı mücadeleye aktif bir şekilde katılıp, mücadeleyi sürdürmesine rağmen, toplum...

sal muhalefete damgasını vuramamıştı. Çünkü, subjektif koşullardan yoksundu. Toplumsal muhalefeti, dinci ideolojinin temsilcileri mollalar yönlendirmekte ve gelişmelere önderlik damgasını vurmaktaydılar. Sol yelpazedeki siyasi güçlerin bu konumları ve güçleri yoktu. Çünkü, bu güçlerden (irili ufaklı bir yığın güç olmasına rağmen) Halkın Fedaileri ilk dönemlerde kitleler arasında prestij sahibi ve aktif direnişler koymasına rağmen gerekli sosyalist ideolojik ve teorik düzeyden yoksun olduğu gibi, proleter anlamda örgütlü bir harekette olmadığından bu konuma yani önderlik konumuna gelemedi ve giderek silinmeye ve sağ'a kaymaya başladı. Öte yandan yıllardan beri var olan İran KP (TUDEH) ise reformcu ve revizyonist anlayışı gereği hiçbir dönem kitleler arasında sınıfsal açıdan gerekli ideolojik ve politik çalışmayı ve örgütlenmeyi yapmadığından sürekli "dönemi atlama" ve "yönetimler arasında iyisini seçme" anlayışından hareket ettiği için toplumsal muhalefetin kuyruğuna takılmıştı.

İşte o günkü koşullarda, devrimci durumu proletaryanın çıkarları doğrultusunda köklü dönüşüme götürecektir güçlü Marksist siyasi bir parti olmadığından, toplumsal muhalefete mollalar önderlik etmiş ve kendi anlayışları doğrultusunda gerekli "dönüşümü" yapıp iktidara gelmişlerdir.

Humeyni'nin iktidara gelmesinden sonra yine de toplumsal çalkantılar, ekonomik kriz devam etmekteydi. Kitleler açısından değişen büyük yeni bir şey yoktu. Çünkü kitleler açısından Humeyni iktidarını Şah monarşisinden ayırd eden tek yan, Humeyni'nin dinci ideolojisiydi ve "anti-amerikancılığı" idi. Şahlık dönemindeki bütün ekonomik ve siyasal baskılar, açlık, yokluk devam etmekteydi.

Açlık, sefalet, baskı ve işkence sadece Şah monarşisiyle ilintili bir olay değildir. Bütün sınıflı sömürücü sınıfların belirgin ve doğal bir sonucudur.

Humeyni yönetiminde, işçi sınıfı ve köylülüğün en ufak bir demokratik talebi yerine getirilmemiştir. Toplumsal huzursuzluk ve kargaşalık, alternatifsizde olsa devam etmekteydi. Humeyni yönetimi, sallanmaya başlamış ve eski prestijisini hergün biraz daha kaybetmektedir.

Bu ^{nu} /sezen mollalar, kitlelerin dikkatini bu kez başka yerlere çekmek ve "anti-amerikancı" tavırdan olduğunu göstermek ve kitleleri belli bir dönem oyalamak için, bu kez rehinelerle işi geçiştirmeye çalışıyordu. Ve bu dönemde, iç savaşın verdiği yıpranmışlık ve henüz iktidarını yerli yerine oturtamamış bir durumda iken, bu kez de Irak ile savaşa girmiştir. Biraz öncede değindiğimiz gibi, savaşın başlamasıyla, gerek sol güçlerin "hangisinin yenilgisi halinde sosyalizmin ashe az zararına olacağı" mantığı ile hareket edip,

(çünkü, Irak Saddam yönetimi son yıllarda, esniden sosyalist ülkelerle olan yakınlığını -ki, bu yakınlık geçmişte faydacı ve geçici bir yakınlıktı- bırakmıştır); Irak'a karşı savaşta Humeyni ile tavır takınması; özü itibariyle proleter çıkarı gözardı etmesi demektir. Humeyni'nin amacı; bu savaşla kabarttığı milli duygular ve "vatan savunması" sloganlarıyla kitleleri bir dönem daha uyuşturarak iktidarına oturtmaya çalışmasıdır. İran'daki devrimci hareket, Şah monarşisine karşı verilen mücadele döneminde, Humeyni ile beraber hareket etmesi ve ittifak kurması (içinde önemli yanlışlar taşımaya rağmen) sınıf mücadelesinin bağlaşıklığı gereği zorunlu ve gerekli bir taktikti. Ancak, böyle savaşlarda sosyalistlerin görevi; bu ittifakçıların sınıfsal çıkarları gereği, durduğu noktadan sonra sınıf savaşını devam ettirmek olmalıdır. Çünkü bu düzeyden sonra, eski kısa vadeli ortak yanlar yerini uzun vadeli çıkarılara ve stratejik ana hedefe bırakmıştır.

Bu noktadan sonra, sosyalistler, açısından eski "güven ve dostluk" politikası iflas etmiş ve de artık desteklenir ortak bir yanı kalmamıştır. İran'da devrimci hareket bünyesinde olan TUDEH ve Halkın Fedaileri (ki etkinliğini kaybetmiş ve büyük bir kısmı TUDEH'in saflarına, bir kısmıda Pasdarların saflarına geçerek dağılmışlardır) dün olduğu gibi, bu günde, karşı karşıya kaldıkları ve kavrayamadıkları müddetçede; burjuvazinin ekmeğine yağ sürerek giderek imholarını getirecek bir tavır olan, Humeyni'nin "bağımsızlıktan" yana politikasının devrimci proletaryanın sınıf çıkarlarını teperek, devrimci değerlerin inkarı anlamında, Lenininde deyimiyle, ikinci enternasyonalin lanetli ruhları gibi, egemen sınıfın saflarında çarpışma yolunu tutmuşlardır. Çünkü Humeyni, iktidarını oturtuktan sonra -ki örnekleriyle devrimci tarih doludur. Ayrıca burjuvaziden ve gericilerden ne beklenilebilir ki - bu kez "iç" vatan hainlerine namluları çevirip, devrimci hareketi sıfırs indirip, imha edecektir.

Onun içinde İran'daki "sosyalistler" proleter sınıf politikası izlemek zorundadırlar. Aksi takdirde, orta bir yol ve kısa ömürlü taktik yanlışlar İran devrimci hareketinin olduğu gibi, diğer sömürge ulus ve azınlıkların, milliyetlerin mahfını getirecektir. Ve yine, bu gün somut olarak görüldüğü gibi, proletaryayı ve halk kitlelerini emperyalistler ve burjuvazinin istediği savaşa sürüklemek ve egemen sınıfların iktidarlarını perçinlemek olur.

Burjuvazinin, egemen sınıfların süreçte "düzeleceğine" ve kendi sınıfının çıkarlarını tepeceğine, kârından vazgeçeceğine inanmak, sosyalistlerin anlayışı olamaz. Bu anlayışa, ancak burjuvazi ile proletaryanın politikaları arasında yalpalayan küçük burjuva politikacıları inanabilirler. Ve ancak onlar, bu tür ütopyalara peşinde gide-

bilirler, bel bağlayabilirler. İşte şu anda TUDEH ve diğer siyasi güçlerin sahip olduğu anlayış ve yaptıkları da budur. Gerçek proleter sınıf bilinçlileri ve proletarya temsilcileri bunu yapamazlar. Onlar nihai kurtuluş^{Yolunun} Demokratik Halk İktidarının kurulmasıyla mümkün olacağını bildikleri gibi, şu anda savaşan her iki ülkenin egemen sınıfında yağmacı ve talancı emeller uğruna savaştığının da bilirler.

Açıktır ki, "hengisi yenik düşerse sosyalizmin çıkarınadır" anlayışı veya burjuva kriterlerle "saldıran-savunan" düşüncesiyle yaklaşım gösterilip, bu meyanda tavır takınılırsa -İran Sol'unda böyle olmuştur-(x) ve buna "vatan savunması" denilirse, o zaman şimdi TUDEH'in yaptığı gibi, proletaryanın ve sömürge halkların çıkarı yerine, kendi burjuvazisine yardım edilir. Lenin, bu tür egemen sınıflararası savaşların amacını ve buna karşı proletaryanın görevini şöyle koymaktadır:

"Onlar sizi, demokrasinin yüce sloganları maskesini takmış bir savaşta emperyalist-kapitalist çıkarlar için kıldırıyorlar. Gerçek demokratik savaş, gerçek demokrasinin ve sosyalizmin başarısı için burjuvaziye karşı vereceksiniz, vermelisiniz."

(a.g.e, s.175)

Bu günkü durumda İran'da "iç savaş" devam etmektedir. Devrimci durum henüz varlığını korumaktadır. Yukarıda da değindiğimiz gibi, Humeyni'nin iktidara gelmesinden sonra, emekçi kitleler açısından şah monarşisi dönemine oranla pek farklı bir durum ve köklü bir dönüşüm olmadığı için; kitleler mevcut Irak-İran savaşında verdiği ağır yükten ötürü tekrar başkaldırırken -çünkü sultanları yenebileceği pratigini geçirmiştir ve bu konuda deney ve tecrübe sahibidir- diğer yandanda mevcut yönetimin hem dinci politikası gereği, sermayenin kabul edemeyeceği din ve devlet yönetiminin beraber ve şeriatçı bir tarzda yürütülmesi; hemde yönetimin göreceli "anti-emperyalist" tavrı ile, sermayenin dışa açılımını ve diğer ülkeler sermayesi ile ilişkiler kurmasını engellediğinden, liberal burjuvazide mevcut yönetimden rahatsız olup, iktidarı ele geçirmek için baş kaldırmıştır.

Humeyni iktidarı ele geçirdikten sonra, liberal burjuvazinin ve en geniş anlamı ile sermayenin emperyalizmle olan ilişkilerini sürdürmesi doğrultusunda gerekli kolaylığı ve ekonomik politikayı koyamamıştır. Şahlığa karşı savaşta, Humeyni ile beraber hareket eden Beni Sadr bu dönemde liberal burjuvazinin adına ve o-

(x)-İran Külistanı Devrimci Emekçiler Örgütü (Komela), Peykar ve Halkın Fedaileri (Azınlık) bu anlayışın dışındadır.

nun ekonomik ve siyasal istemlerini dile getirerek muhalefet etmek-
te ve iktidar için savaşmaktadır.Şu andaki iç savaş bir yanıyla da
burjuvazinin kanatları arasındaki bir savaştır.Çünkü Humeyni'nin yö-
netimi ele geçirmesinden bu yana; burjuvazinin dış dünyaya açılımı;u-
luslararası emperyalistlerle olduğu gibi,sosyalist ülkelerle bile
her türlü ekonomik ticari ilişkiler kurması ve buna uygun ekonomik
politikanın hazırlanıp uygulanması şu veya bu şekilde engellenmiş
bir durumdadır.Liberal burjuvazinin,kendi çıkarlarına ters düşen,
ekonomik ve siyasal taleplerine cevap veremiyen bu yönetime taham-
mül göstermesi mümkün değildir.Bu anlamda kendi çıkarlarına ce-
vap verebilecek,başka bir deyimle,yönetimi ele geçirip egemenliği-
ni kurmak için savaşmaktadır.Ancak Humeyni,şimdilik bile kitlele-
rin dini duygularından faydalanarak iktidarını korumaya devam etmek-
tedir.Ama bu da göreceli bir devam ettirme olacaktır.

Aslında Humeyni açısından iki alternatif mevcuttur: ya burjuva-
zinin sözkonusu talep ve istemlerini yerine getirmeye yönelik bir
politika izleyecek; yada direnmesi bir dönem sonra yenilgi ile so-
nuçlanacaktır.Çünkü sermayeye karşı salt "mollalar ideolojisiyle"
dayanması mümkün değildir.

İran'daki devrimci hareket açısından ise sorun; yine gündeme
gelen ve dün değerlendirilmeyen devrimci durumun değerlendirilmesi
ve egemen sınıflar arasında çıkan gelişkilere faydalanarak Demok-
ratik Halk Diktatörlüğünü kurmak için gerekli mücadeleyi örgütlemek
sorunudur.Burjuvazinin kanatları arasında tercih yapma (birinin or-
dına takılma) Far s emekçi kitlelerinin çıkarlarına aykırı olduğu
gibi,Kürt halkı ile diğer azınlık milliyetlerinde çıkarlarına ay-
kırı bir tutum olur.Başlangıçta,burjuvazinin kanatlarından herhan-
gi birisi bir takım vassal bulunsa bile -ki,Ben'i Sadr'ın bu
dönemde bu yonteme başvurması muhtemeldir-,bu vassal geçici,al-
atmacadan öteye geçmeyecektir.

Bütün dünyada burjuva partileri en liberalinden,"en demokratik"
olanına kadar bütün partiler kapitalist iç ve dış politikayı izle-
mektedirler.Emekçi sınıf ve tabakaların kurtarıcıları olamazlar.Bur-
juvazinin kendi aralarındaki rekabetin alacağı şekil konusunda ayrı
yöntemler uygulayabilirler.Fakat,proletaryanın çıkarları doğrultu-
sunda yani onun iktidarını hedeflemeyen bu politika eski uluslara-
rası anlaşmaların,ittifakların değiştirilmesini önerir veya deği-
ştirirlerken,aynı nitelikteki anlaşmalarla değiştirmenin ve devam
etmenin ötesine gidemeyecek,özünde aynı politikayı sürdüreceklər-
dir.

Böyle kavranılıp yaklaşılmadığı takdirde, bu "yeni"/^{ve}liberalle-
rin kuracakları hükümetin, eski hükümetlerden farklı olduğunu, ona
nazaran daha iyi olduğunu propagandasını yapmak ve proletaryanın
çıkarlarına ters düşen bu anlayışı yaymak ve desteklemek, kitle-
leri yozlaştırmak demektir. Bu tür yeni hükümetler veya muhalefet-
ler, ilk dönemlerde proletaryanın çıkarlarını dile getiren slogan-
lar atsalar da, sömürge uluslar için kurtuluş vaadlerinde bulunsal-
lar bile, (hatta bunlar muhalefette iken desteklenseler bile), bu
düşüncelerin hayata geçirilmesi, burjuvazinin iktidarı ile mümkün
değildir. Proletaryanın temel çıkarlarını içeren istemler ancak
ve ancak kapitalist toplumun toptan ortadan kaldırılması, her tür-
lü egemen sınıf iktidarının parçalanması ve yerine sosyalizmin
kurulması ile mümkündür.

Proletaryanın mücadelesi topyekün kapitalist topluma ve her
tür türlü köleliğe karşıdır.

TEMMUZ 1981

XX

XX

XX

www.arsivakurdu.org

E K : 2

Çatışmaların durdurulması için yapılan çalışmalar:

1982 Yılı'nın sonlarında İran sömürgecilerinin Irak KDP ile birlikte, İran Kürdistanı'na (İran KDP ve İran KDEÖ-Komela'ya) saldırı-
mış peşmergenin elinden birçok bölge alınmıştı. Giderek bu savaş ge-
nişledi, Bu arada KYB'de İran Kürdistanı yurtsever güçlerine (İKDP ve
Komela'ya) yardım etti. Bu durum İran devletinin, Irak kürdistanına da
saldırmasını ve KYB'yi de "cezalandırmasını" gündeme getirdi. Savaş
yaygınlık gösterme durumunda iken kış bastırdı, kar yağışı, bu bölgede
savaşın durmasına neden oldu. Bir durulma ve bekleyiş dönemine giril-
di. Bahar ayları ile birlikte, bu bölgede büyük saldırı ve savaşların
çıkacağı, birçok hareket tarafından bilinebilir durumda idi. Ve her-
keste hazırlık çabası içinde idi.

Nihayet Irak devletine muhalif güçlerin kendi aralarında varolan
anlaşmazlıkları giderme ve geniş bir cephe kurma girişimlerinin de so-
nuçsuz kalması, bölgedeki gerginliği daha da artırdı. Ve Mart 1983 ayı
içinde KYB ile Irak KDP ve Irak KSP arasında çatışmalar uç vermeye
başladı. Nisan ayında bu silahlı çatışmalar giderek yaygınlık kazandı.

Bu çatışmaların ve beklenen daha büyük tehlikelerin önüne geçmek
için, Kürdistan'ın çeşitli parçalarından birçok siyasi hareket soruna
egilmeye başladı. Türkiye Kürdistanı Güç ve Hylem Birliği Platformu
da (T-KSP, PPKK, KUK, AR, Tekoşin) bu gelişmeleri değerlendirdi. Ve tüm
Türkiye ve Suriye Kürdistanı siyasi güçleri ile birlikte, çatışmaların
durdurulması için ortak bir çalışma yapmayı kararlaştırdı.

Beşli'nin çağrısı üzerine S. ve T. Kürdistanı'ndan 11(onbir) par-
ti ve örgüt toplantılara katıldılar. (x). Bu toplantılar sonucunda çat-
ışan güçlere ortak çağrı yapılmasında anlaşmaya varıldı. Ayrıca bir
komite oluşturularak çatışan taraflarla görüşüldü, görüşleri alındı.
Bu çalışmalarımız daha devam etmektedir. Onun için, bu çalışmanın de-
ğerlendirilmesi başka bir zaman yapılacaktır.

11'linin üzerinde anlaştıkları ortak çağrı üç dilden (Kürtçe, Türk-
çe, Arapça) yayınlandı. Bu çağrıyı aşağıda okuyucularımıza sunuyoruz.

- (x) Beşli'nin bu Toplantılara çağırıldığı "Rızgari" grubu, önce bu
toplantılara katılmayacağını bildirir. Ancak 11'linin çalışmaları-
nın belli bir aşamasından sonra, tekrar müracaat ederek ortak
çalışmalara katılmak isteginde olduğunu belirtti. Alınan karar
üzerine onlarda çalışmalara katılmaya başladılar.

Ç A Ğ R I

Günümüzde Orta-doğu zorlu bir dönemden geçiyor. Emperyalist,gerici siyonist ve faşist güçlerin,bölge halkları kurtuluş hareketlerine karşı,saldırıları gün geçtikçe genişliyor,derinleşiyor ve müdahaleleri bir bir açığa çıkıyor. Bugün emperyalizm,özellikle Amerikan emperyalizmi filistin,Lübnan ve Suriye halklarına karşı yeni oyunlar tezgahlamaktadır. Onlar,bölgede ilerici güçleri tamamen dağıtmaya,yenmeye çaba gösteriyor, dizginleri ele geçirmek istiyorlar. Bu planların bir parçasıolarak Saddam rejiminin emperyalist ve gericiilerin çıkarına başlattığı İran-Irak savaşı hala sürüyor. Bu gün aynı zamanda, Kürdistan kurtuluş hareketi üzerine de çeşitli planlar yürütülüyor.ve bunlar kendisini açığa vuruyor.

Böyle bir durumda, büyük bir üzüntüyle duyuyoruz ki;Kürdistan'ın iki parçasında bazı yurtsever güçler arasında, özellikle Irak Kürdistanının da Kürdistan Yurtsever Birliği, Irak Kürdistan Demokrat Partisi, Irak Kürdistan Sosyalist Partisi ve PASOK arasında çatışmalar çıkmış ve bu hala sürüyor. Şimdi de duyuyoruz ki,bu çatışmalar Irak Komünist Partisi merkez karargahını da içine almıştır. Çatışmaların bu düzeye çıkmasında büyük bir tehlike görüyoruz.Hiç kuşkusuz dökülen kan,halkımıza büyük bir zarar veriyor. Çünkü bu,birbirini boğazlamalar,düşmanı unutturuyor ve tamamen emperyalizm ile arap gericiliğinin kontrolüne girmiş olan Bağdat'ın kan dökücü,şovvenist rejiminin ömrünü uzatıyor.

Yine bu birbirleriyle çatışmalar yurtsever güçleri zayıflatıyor.Halkı mücadeleden ve peşmergelerle dayanışmadan soğutuyor.Bu çatışmalar,hiç kuşkusuz Kürt halkının düşmanlarına yarıyor.Düşman bu çatışmalardan seviniyor. Çünkü, onlar böylelikle halkımıza karşı sinsi planlarına rahatlıkla gerçekleştirebiliyorlar.

Birbirleriyle Çatışan Yurtsever Güçler !

Dünya halklarının ve Kürt halkının tecrübeleri de açıkça gösteriyor ki,halkların zafer yolu,yurtsever güçlerin BİRLİK ve DAYANIŞMASINDAN geçer. Bu bakımdan bizler,tüm yurtsever güçlere sesleniyoruz:aranızdaki çatışmaları durdurun,tüfeklerinizi birbirinize değil,omuz omuza halkımızın düşmanlarına yöneltin! Aranızdaki sorunları, anlaşmazlıkları barışçı,kardeşçe ve görüşmeler yoluyla çözümlayin!

Bizler;bu "ÇAĞRI"ya imza atanparti ve güçler,çatışmaların durdurulması için gereken herşeyi yapmaya hazırız.

Bizler unud ediyoruz ki,çatışmalara taraf olan güçler,çağrımızı

za kulak versinler ve bir an evvel, kayıtsız şartsız yurtsever güçler-
arası çatışmayı durdursunlar.

Bu çatışmalar durdurulana dek çaba göstereceğiz. ve bu günkü
olayların gerçek nedenleri aydınlığa kavuşturmaya çalışacağız. Ha-
talara giren, suçlu olan ve halkımızın çıkarına olmayan bu tutumların-
dan vazgeçmeyen güçlere karşı birlik halinde davranacağız, onlara kar-
şı duracağız ve bu güçleri teşhir edeceğiz.

Tüm yurtsever kişi ve güçler çatışmaların durdurulması için ça-
lışın, sesinizi yükseltin!

S.Kürtleri Demokrat Partisi "El Parti"

S. Kürtleri Sol Parti

S. Kürtleri Halkçı Birliği Partisi

S.Kürtleri Demokrat Partisi

S.Kürtleri İlerici Demokrat Partisi

Kürdistan İşçi Partisi -PKK-

Ala Rızgari

Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları -KUK-

Têkoşin

Kürdistan Öncü İşçi Partisi -KOİP-

Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi -TKSP-

5 Mayıs 1983

www.arsivakurd.org